Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικοῦ		Ἐξωτερικοῦ	
Ἐτησία	δρ. 8.—	Ἐτησία . .	φρ. χρ. 10.—
Ἑξάμηνος . . .	» 4,50	Ἑξάμηνος . .	» 5,50
Τρίμηνος . . .	» 2,50	Τρίμηνος . .	» 3,—

Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Λ. 20

Διὰ τῶν Πρακτόρων Ἐσωτερ. λ. 10. Ἐξωτερ. λ.15

Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, Α' καὶ Β' περιόδου τιμῶνται ἕκαστον λεπ. 25

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 24ον — *Ἐν Ἀθήναις, 22 Ἀπριλίου 1917* — *Ἔτος 39ον.—Ἀριθ. 21*

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'. (Συνέχεια)

Ὁ Κύρος Σμὶθ κύτταξε κάμποση ὥρα τὸν θυμάσιο αὐτὸ ἀστερισμό, κ' ἔπειτα, ἀφοῦ σκέφθηκε λίγο, ρώτησε:

— Χάρμκερτ, δὲν ἔχομε σήμερα 15 Ἀπριλίου;

— Μάλιστα, κύριε Σμὶθ.

— Λοιπόν, ἂν δὲν σφάλλω, αὔριο θὰ εἶνε μιὰ ἀπὸ τῆς τέσσερες ἡμέρες τοῦ ἔτους, ποῦ ὁ ἀληθινὸς χρόνος συμπίπτει μὲ τὸν μέσον χρόνον· δηλαδὴ αὔριο, μὲ προσέγγισι ὀλίγων δευτερολέπτων, ὁ ἥλιος θὰ περάσῃ ἀπὸ τὸν μεσημβρινὸ ὅταν τὰ ρολόγια θὰ δείχνουν μεσημέρι. Ἂν λοιπὸν ὁ καιρὸς εἶνε καλός, θὰ μπορέσω νὰ προσδιορίσω τὸ γεωγραφικὸ μῆκος τοῦ νησιοῦ μας μὲ προσέγγισι ὀλίγων μοιρῶν.

— Χωρὶς ἐργαλεῖα, χωρὶς ἑξάντα; ρώτησε ὁ Γεδεών.

— Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ μηχανικός. Μάλιστα, ἐπειδὴ ἡ νύκτα εἶνε αἰθρία, θὰ προσπαθήσω ἀπὸ ἀπόψε νὰ προσδιορίσω τὸ πλάτος μας, ὑπολογίζων τὸ ὕψος τοῦ Νοτίου Σταυροῦ, δηλαδὴ τοῦ νοτίου πόλου, ἀπὸ τὸν ὁρίζοντα. Ἐννοεῖται, φίλοι μου, δὲν ἀρκεῖ ποῦ μάθαμε ὅτι ἡ γῆ αὐτὴ εἶνε νῆσος· πρέπει νὰ μάθωμε ἀκόμη πόσο ἀπέχει, εἴτε ἀπὸ τὴν ἀμερικανικὴ ἤπειρο, εἴτε ἀπὸ τὴν Αὐστραλία, εἴτε ἀπὸ τὰ κυριώτερα νησιὰ τοῦ Εἰρηνικοῦ.

— Φυσικά, ἀποκρίθηκε ὁ ρεπόρτερ· γιατὶ τότε, ἀντὶ νὰ κτίσωμε ἕνα σπίτι, μπορεῖ νὰ ἰδοῦμε ὅτι συμφέρει καλλίτερα νὰ κατασκευάσωμε ἕνα πλοῖο καὶ νὰ φύγωμε.

— Βέβαια, εἶπε ὁ ναύτης· ἂν ἀπέχωμε καμμιὰ ἑκατοστὴ μόνο μίλλια ἀπὸ καμμιὰ κατοικημένη χώρα...

— Γι' αὐτὸ λοιπὸν ἀκριβῶς, εἶπε ὁ Κύρος Σμὶθ, θὰ προσπαθήσω νὰ προσδιορίσω ἀπόψε τὸ πλάτος κι' αὔριο τὸ μεσημέρι, τὸ μῆκος τῆς νήσου Λίγκολν.

Ἂν ὁ μηχανικὸς εἶχεν ἕνα ἑξάντα, ἡ ἐργασία θὰ ἦταν πιὸ εὔκολη. Ἔπρεπε ὅμως ὁπωσδήποτε νὰ τὸν ἀναπληρώσῃ. Μπῆκε λοιπὸν στὰ Καμίνια, βρῆκε δυὸ ἴσια κλαδιά, τὰ ἔνωσε στὴς ἄκρες μ' ἕνα ἀγκάθι, ὥστε νὰ νοιγοκλείνουν σὰ διαβήτης καὶ βγῆκε πάλι, μὲ τὸ πρόχειρο αὐτὸ ἐργαλεῖο, νὰ βρῇ κατάλληλο μέρος γιὰ τὴν παρατήρησι.

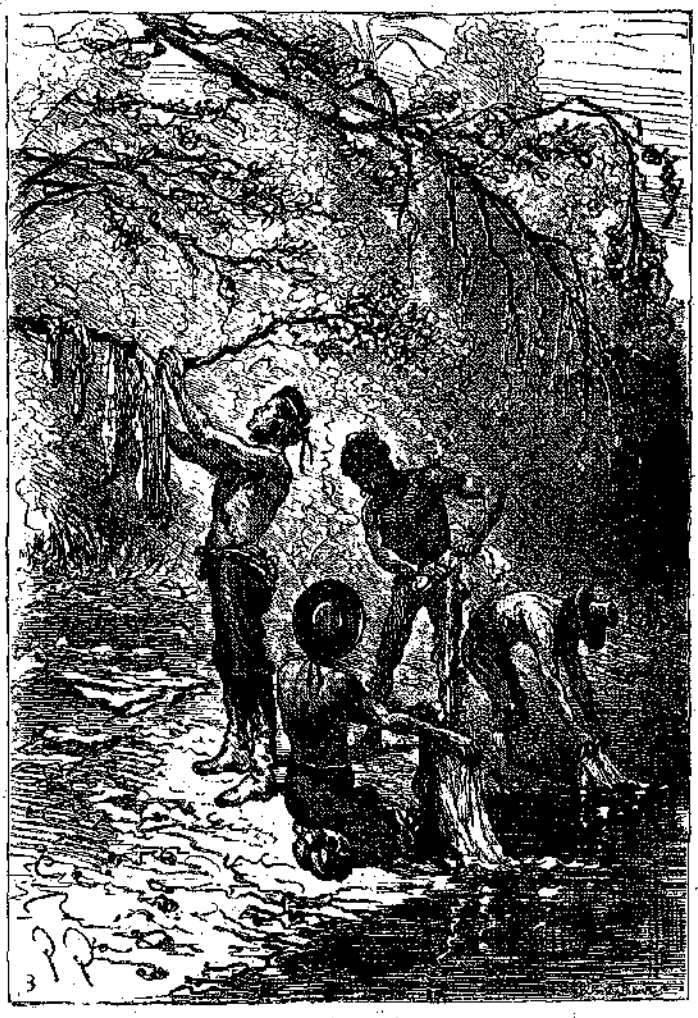

«Οἱ ἄποικοι ἔπλυναν τὰσπρόρρουχά τους...» (Σελ. 166, στ. α'.)

Ἡ ἀκρογιαλιὰ ἐκείνη δὲν ἦταν, γιατὶ τὸ Ἀητονύχι τοῦ ἔκρυβε τὸν νότιο ὁρίζοντα. Ἐπροτίμησε λοιπὸν νὰνεβῇ στὴν Τερψιθέα, ποῦ θὰ εὕρισκε ὕψτερα τὸ ὕψος της, μ' ἕν' ἀπλούστατο γεωμετρικὸ ὑπολογισμό, καὶ θὰ τὸ ἀφαιροῦσε.

Σὲ λίγο, μαζεύθηκαν στὸ ὁροπέδιο ὅλοι οἱ ἄποικοι. Ἀπὸ ἐκεῖ τίποτε δὲν ἔκοβε τὸν ὁρίζοντα, ποῦ φαίνονταν ὅλος σὰν ἕνα ἡμικύκλιο, ἀπὸ τὸ Ἀητονύχι ὡς τὴ Σαῦρα. Φωτιζόμενος μάλιστα ἀπὸ κάτω, ἀπὸ τὸ φεγγάρι ποῦ θἄβγαινε σὲ λίγο, ξεχώριζε πολὺ καθαρὰ ἀπὸ τὴ θάλασσα καὶ μποροῦσε νὰ τὸν σημαδέψῃ κανεὶς μὲ κάποια ἀκρίβεια.

Τὴν στιγμὴ ἐκείνη, ὁ Νότιος Σταυρὸς παρουσιάζετο στὸ θεατὴ ἀνάστροφα· δηλαδὴ τὸ ἄστρο ἄλφα ἀποτελοῦσε τὴ βάσι του, ποῦ ἦταν πιὸ κοντὰ στὸν πόλο. Ὁ ἀστερισμὸς ὅμως αὐτὸς δὲν ἀπέχει τόσο λίγο ἀπὸ τὸν νότιο πόλο, ὅσο ὁ δικός μας Πολικὸς ἀπὸ τὸν βόρειο. Ὁ Κύρος Σμὶθ τὸ ἤξευρε αὐτὸ καὶ θὰ τὸ εἶχε ὑπ' ὄψει του στὸν ὑπολογισμό.

Ἔστησε τότε στὸ βράχο τὸ ἕνα σκέλος τοῦ διαβήτη ὁριζοντίως κι' ἄνοιξε τὸ ἄλ-

λο, σημαδεύωντας, ὅσο ἀκριβέστερα μποροῦσε μὲ τὸ μάτι, τὸ ἄλφα τοῦ Νοτίου Σταυροῦ. Ἡ γωνία ποῦ ἐσχημάτισε ἔτσι ὁ διαβήτης, μετροῦσε τὴν ἀπόστασι τοῦ ὁρίζοντος ἀπὸ τὸν πόλο. Ἀλλὰ ἡ ἴδια αὐτὴ γωνία ἦταν καὶ τὸ ζητούμενο πλάτος τοῦ τόπου. Ὁ Κύρος Σμὶθ ἔδεσε στερεὰ τὰ δυὸ σκέλη τοῦ διαβήτη, ὅπως ἦταν ἀνοιγμένα, γιὰ νὰ διατηρηθῇ τὸ ἄνοιγμα, ποῦ θὰ τὸ μετροῦσε αὔριο. Αὔριο ἐπίσης θὰ εὕρισκε καὶ τὸ ὕψος τῆς Τερψιθέας, γιὰ νὰ τὸ ἀφαιρέσῃ καὶ νἄχῃ ἀκριβῶς τὴν ἀπόστασι τοῦ πόλου ἀπὸ τὸν ὁρίζοντα τῆς θαλάσσης.

Κατέβηκαν τότε ἀπὸ τὸ ὁροπέδιο καὶ στῆς δέκα ὅλοι ἐκοιμῶντο βαθειά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Τὸ ὕψος τοῦ γρανίτινου τοίχου.—Ἐφαρμογὴ τοῦ θεωρήματος τῶν ὁμοίων τριγώνων.—Τὸ πλάτος τῆς νήσου.—Ἐκδρομὴ στὰ βορεινά.—Στρείδια.—Σχέδια γιὰ τὸ μέλλον.—Ὁ μεσημβρινός.

16 Ἀπριλίου, Κυριακὴ τοῦ Πάσχα. Οἱ ἄποικοι βγῆκαν ἀπὸ τὰ Καμίνια πρωΐ-πρωΐ, ἔπλυναν τἀσπρόρρουχά τους κ' ἐκαθάρισαν τὰ ἐξωτερικά τους φορέματα. Ὁ μηχανικὸς ἐλογάριαζε νὰ κάμῃ καὶ σαπουνί, μόλις θὰ ἐπρομηθεύετο τῆς πρῶτες ὕλες ποῦ χρειάζονται στὴ σαπωνοποιία, σόδα ἢ ποτάσσα, λίπος ἢ λάδι. Τὲ σπουδαῖο πρόβλημα τῆς ἀνανεώσεως τοῦ ρουχισμοῦ, θὰ ἐλύνετο κι' αὐτὸ μὲ τὴν ὥρα του. Ὁπωσδήποτε, μὲ τὰ ροῦχα ποῦ εἶχαν, θὰ περνοῦσαν ἀκόμη ἕξ μῆνες, γιατ' ἦταν στερεὰ καὶ καινούργια.

Ἡ ἡμέρα ἐπρομηνύετο ἡλιοφώτιστη, μιὰ ἀπὸ τῆς ὡραῖες ἐκεῖνες φθινοπωρινὲς ἡμέρες, ποῦ φαίνονται σὰν τελευταῖος ἀποχαιρετισμὸς τοῦ καλοκαιριοῦ.

Σήμερα ἐπρόκειτο νὰ συμπληρωθοῦν ἡ χθεσινὲς παρατηρήσεις μὲ τὸ ὑψομέτρημα τῆς Τερψιθέας.

— Δὲν σᾶς χρειάζεται κανένα ἐργαλεῖο, σὰν ἐκεῖνο ποῦ κάματε χθές; ρώτησε ὁ Χάρμπερτ τὸν μηχανικό.

— Ὄχι, παιδί μου, ἀπεκρίθηκε αὐτός· θὰ ἐνεργήσωμε μ' ἄλλο τρόπο, ἀλλὰ μὲ τὴν ἴδια σχεδὸν ἀκρίβεια.

Ὁ Χάρμπερτ, ποῦ τοῦ ἄρεσε νὰ μαθαίνῃ κάθε τί, ἀκολούθησε τὸν κ. Σμὶθ, ποῦ ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὴ βάσι τοῦ γρανίτινου τοίχου καὶ κατέβηκε στ' ἀκρογιάλι. Ἐντωμεταξύ, ὁ Νὰδ κι' ὁ Πέγκροφ ἔκαναν διαφορες «οἰκιακὲς» ἐργασίες.

Ὁ μηχανικὸς εἶχε πάρει μαζί του ἕνα καλάμι ἴσιο, καμμιὰ δωδεκάριὰ πόδια μακρύ. Τὸ εἶχε μετρήσῃ μὲ τὸ ἴδιο του ἀνάστημα, ποῦ ἐγνώριζε ἀπάνω-κάτω πόσο ἦταν. Ὁ Χάρμπερτ κρατοῦσε μιὰ στάθμη, ποῦ τοῦ εἶχε δώσῃ ὁ κ. Σμὶθ, δηλαδὴ μιὰ ἁπλῆ πέτρα, δεμένη στὴν ἄκρη ἑνὸς βούρλου.

Ὅταν ἔφθασαν σὲ ἀπόστασι πεντακοσίων σχεδὸν ποδῶν ἀπὸ τὸ γρανίτη, ποῦ ὑψώνετο μπροστά τους κατακάθετος, ὁ Κύρος Σμὶθ ἐφύτεψε ὄρθιο τὸ καλάμι στὸν ἄμμο καὶ μὲ τὴ βοήθεια τῆς στάθμης, τὸ ἔσταξε ὥστε νὰ εἶνε ἐντελῶς κάθετο στὸ ἐπίπεδο τοῦ ρίζοντος. Ὕστερ' ἀπομακρύνθηκε κ' ἐξαπλώθηκε χάμω, ἀλλὰ σὲ τέτοια ἀπόστασι ἀπὸ τὸ καλάμι, ὥστε ἡ ὀπτικὴ ἀκτῖνα, ποῦ ἔφευγε ἀπὸ τὸ μάτι του, νὰ ἐγγίζῃ τὴν κορυφὴ τοῦ καλαμιοῦ καὶ τὴν κορυφὴ τοῦ γρανίτινου τοίχου. Κ' ἐσημάδεψε προσεκτικὰ αὐτὸ τὸ μέρος μ' ἕνα μικρὸ πάσσαλο.

— Γνωρίζεις τὰ στοιχεῖα τῆς Γεωμετρίας; ρώτησε τότε τὸν Χάρμπερτ.

— Λιγάκι, ἀποκρίθηκε ὁ μικρός.

— Θυμᾶσαι λοιπὸν ποιὲς εἶνε ἡ ἰδιότητες τῶν ὁμοίων τριγώνων;

— Μάλιστα. «Αἱ ὁμόλογοι πλευραὶ εἶνε ἀνάλογοι».

— Ὡραῖα! Ἐγὼ λοιπὸν τώρα ἔκαμα δυὸ ὅμοια τρίγωνα, ὀρθογώνια καὶ τὰ δυό. Τὸ ἕνα, τὸ μικρότερο, ἔχει πλευρὲς τὸ κάθετο καλάμι, τὴν ἀπόστασι ποῦ χωρίζει τὸν πάσσαλο ἀπὸ τὴ βάσι τοῦ καλαμιοῦ καί, ὡς ὑποτείνουσα, τὴν ὀπτική μου ἀκτῖνα. Τὸ δεύτερο ἔχει πλευρές, τὸν κάθετο τοῖχο, ποῦ πρόκειται νὰ βροῦμε τὸ ὕψος του, τὴν ἀπόστασι ποῦ χωρίζει τὸν πάσσαλο ἀπὸ τὴ βάσι αὐτοῦ τοῦ τοίχου καὶ τὴν ὀπσική μου ἀκτῖνα ὡς ὑποτείνουσα, ποῦ εἶνε ἐπέκτασις τῆς ὑποτεινούσης τοῦ πρώτου τριγώνου.

— Ὦ, ἐνόησα, κύριε Σμὶθ! ἐφώναξε ὁ Χάρμπερτ. Ὅπως ἡ ἀπόστασις τοῦ πασσάλου ἀπὸ τὸ καλάμι εἶνε ἀνάλογος μὲ τὴν ἀπόστασι τοῦ πασσάλου ἀπὸ τὴ βάσι τοῦ τοίχου, ἔτσι καὶ τὸ ὕψος τοῦ καλαμιοῦ εἶνε ἀνάλογο μὲ τὸ ὕψος αὐτοῦ τοῦ τοίχου.

— Ἀκριβῶς, Χάρμπερτ! Κι' ἅμα μετρήσωμε τὴς δύο πρῶτες ἀποστάσεις, γνωρίζοντες τὸ ὕψος τοῦ καλαμιοῦ, θὰ βροῦμε εὐκολώτατα. διὰ τῆς μεθόδου τῶν τριῶν, τὸ ὕψος τοῦ τοίχου, χωρὶς νὰ τὸ μετρήσωμε ἀπευθείας.

Ἐμέτρησαν λοιπὸν τὴς δυὸ ὁριζέντιες ἀποστάσεις, μὲ τὸ ἴδιο μάλιστα τὸ καλάμι, ποῦ ἤξεραν ὅτι ἦταν δώδεκα πόδια. Ἡ πρώτη βρέθηκε δεκαπέντε πόδια, ἡ δεύτερη πεντακόσια. Καὶ γύρισαν στὰ Καμίνια, ὅπου ὁ μηχανικὸς πῆρε μιὰ πλατειὰ πέτρα, ποῦ τὴν εἶχε βρῆ σὲ κάποια ἐκδρομή του, εἶδος σχιστολίθου, φαιοῦ, ὅπου μποροῦσε κανεὶς νὰ γράψῃ, ὅπως στὴν πλάκα, μ' ἕνα κοχύλι μυτερό.

Τὸ ὕψος τοῦ καλαμιοῦ, ὅταν τὸ ἔστησαν ὄρθιο, ἦταν μόνο δέκα πόδια, ἐπειδὴ τἄλλα δυὸ ἦταν χωμένα στὸν ἄμμο. Ὁ Κύρος Σμὶθ λοιπὸν ἔγραψε τὴν ἑξῆς ἀναλογία:

15 : 500 :: 10 : X

Ἐπολλαπλασίασε ὕστερα τοὺς δυὸ μέσους (500×10=5000,) διήρεσε μὲ τὸ 15 καὶ βρῆκε 333 καὶ 5 δέκατα πέμπτα. Ἄρα τὸ ὕψος τοῦ τοίχου ἦταν περίπου τριακόσια τριαντατρία πόδια.

Κατόπιν, ὁ μηχανικὸς ἐχάραξε ἕνα κύκλο καὶ τὸν ἐχώρισε σὲ 360 ἴσα μέρη. Μὲ τὸ πρόχειρο αὐτὸ γωνιόμετρο ἐμέτρησε τὴ γωνία τοῦ διαβήτη, ὅπως ἦταν ἀνοιγμένη ἀπὸ χθές. Καὶ τὴν βρῆκε 10 μοιρῶν. Ἡ ὁλικὴ λοιπὸν ἀπόστασις μεταξὺ κόλου καὶ ὁρίζοντος, ἀφοῦ ἐπροστέθηκαν ἡ 23 μοῖρες ποὺ χωρίζουν τὸ ἄλφα τοῦ Νοτίου Σταυροῦ ἀπὸ τὸ πολικὸ σημεῖο, κι' ἀφοῦ λογαριάσθηκε καὶ τὸ ὕψος τοῦ ὁροπεδίου, ὅπου εἶχε γίνῃ ἡ χθεσινὴ παρατήρησις, βρέθηκε ὅτι ἦταν 37 μοῖρες. Ἄρα ἡ νῆσας Λίγκολν εὑρίσκετο στὴν τριακοστὴ ἑβδόμη μοῖρα νοτίου πλάτους ἤ,—ἐπειδή, χωρὶς ἐργαλεῖα, τὸ μέτρημα δὲν μποροῦσε νὰ εἶχε γίνῃ μὲ ὅλη τὴν ἀκρίβεια,—μεταξὺ τῆς τριακοστῆς πέμπτης καὶ τῆς τεσσαρακοστῆς.

Δὲν ἔμενε τώρα, παρὰ νὰ προσδιορισθῇ καὶ ὁ μεσημβρινός. Καὶ γι' αὐτὸ, ὁ μηχανικὸς περιμενε τὸ μεσημέρι.

Τὴν Κυριακὴ ἐκείνη οἱ ἄποικοι ἀποφάσισαν νὰ τὴν ἀφιερώσουν 'ς ἕνα περίπατο, ἢ μᾶλλον σὲ μιὰ ἐξερεύνησι τοῦ μέρους ἐκείνου τοῦ νησιοῦ ποῦ εὑρίσκετο μεταξὺ τῆς λίμνης Γκρὰντ καὶ τοῦ κόλπου τοῦ Καρχαρία. Ἂν τὸ ἐπέτρεπε ὁ καιρός, θὰ προχωροῦσαν κ' ὡς τὸ νότιο ἀκρωτήριο τῆς Σιαγόνος. Θὰ ἔτρωγαν ἐκεῖ στὴν ἀμμουδιὰ καὶ δὲν θὰ γύριζαν παρὰ τὸ βράδυ.

Στὴς ὀκτώμισυ, οἱ ἄποικοι ἀκολουθοῦσαν τὸ ἀκρογιάλι τοῦ περάματος. Ἀπὸ τἄλλο μέρος, στὸ νησάκι τῆς Σωτηρίας, πουλιὰ πολυάριθμα περπατοῦσαν μὲ σοβαρότητα κ' ἔβγαζαν κάτι φωνὲς σὰν γκαρίσματα. Ὁ Χάρμπερτ εἶπε ὅτι λέγονται βουτηχτές, κι' ὁ Πέγκροφ καταχάρηκε ἅμα ἔμαθε, ὅτι τὸ κρέας τους, ἂν καὶ μαῦρο, εἶνε νοστιμώτατο.

Εἶδαν νὰ σέρνωνται στὸν ἄμμο καὶ κάτι μεγάλα ἀμφίβια, ποῦ θὰ ἦταν βέβαια φῶκες. Ὁ Πέγκροφ ἀδιαφόρησε τελείως, γιατί ἤξερε ὅτι τὸ κρέας τῆς φώκιας δὲν τρώγεται. Ὁ κ. Σμὶθ ὅμως τὴς ἐκύτταξε προσεκτικὰ καί, χωρὶς νὰ πῇ γιὰ ποιὸ λόγο, ἐδήλωσε ὅτι θὰ ἐπεσκέπτοντο καμμιὰ μέρα τὸ νησάκι τῆς Σωτηρίας...

Τὸ ἀκρογιάλι ποῦ ἀκολουθοῦσαν, ἦταν σπαρμένο ἀπὸ ἀναρίθμητα κοχύλια, περιεργότατα, σπάνια. ποῦ θὰ χαροποιοῦσαν πολὺ ἕνα συλλέκτη. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ ἄποικοι δὲν εἶχαν σκεφθῆ ἀκόμη γιὰ συλλογὴ κοχυλιῶν, χαροποιήθηκαν μόνο ἀπὸ μιὰ μεγάλη «στρειδοφωλιὰ», ποῦ τὴν ἀνακάλυψε ὁ Νὰδ ἀνάμεσα σὲ κάτι βράχους, ξεσκεπασμένους ἀπὸ τὴν ἀμπωτίδα, ὡς τέσσερα μίλλια μακρυὰ ἀπὸ τὰ Καμίνια.

— Μπράβο! ἐφώναξε ὁ Πέγκροφ· ὁ Νὰδ δὲν ἔχασε πάλι τὴν ἡμέρα του!

— Πραγματικῶς, εἶπε ὁ ρεπόρτερ, ὡραῖα στρείδια καὶ ἄφθονα. Κ' ἀφοῦ, καθὼς λένε, κάθε στρεῖδι κάνει πενῆντα χιλιάδες αὐγὰ τὸ χρόνο, δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ ἐξαντλήθῃ αὐτὸ τὸ στρῶμα.

— Νομίζω ὅμως, εἶπε ὁ Χάρμπερτ, ὅτι τὰ στρείδια δὲν εἶνε τόσο θρεπτικά.

— Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ Κύρος Σμὶθ. Τὸ στρεῖδι περιέχει πολὺ λίγη ἀζωτοῦχο οὐσία· κ' ἕνας ἄνθρωπος, ποῦ θὰ ἐτρέφετο ἀποκλειστικῶς μὲ στρείδια, θὰ ἐχρειάζετο δεκαπέντε δωδεκάδες τὴν ἡμέρα.

— Μκᾶ! ἐφώναξε ὁ Πέγκροφ, μποροῦμε νὰ τρῶμε χίλιες, χωρὶς νἀδειάσῃ ἡ φωλιά. Παίρνομε μερικὲς γιὰ τὸ μεσημέρι;

Καὶ χωρὶς νὰ περιμένῃ ἀπάντησι, ὁ ναύτης, βοηθούμενος ἀπὸ τὸν μαῦρο, ἐξερρίζωσε κάμποσα ἀπὸ τὰ μαλάκια ἐκεῖνα καὶ τὰ ἔβαλε 'ς ἕνα δίκτυ ἀπὸ ἴνες ἰδίσκου, ποῦ τὸ εἶχε κατασκευάσῃ ὁ Νὰδ καὶ ποῦ ἦταν σχεδὸν γεμᾶτο τρόφιμα γιὰ τὸ γεῦμα. Κ' ἐξακολούθησαν τὸ δρόμο τους.

Περπατοῦσαν ἀνάμεσα θαλάσσης καὶ ἀμμολόφων. Κάθε τόσο ὁ Κύρος Σμὶθ ἐκύτταζε τὸ ρολόγι του, γιὰ νὰ εἶνε ἕτοιμος γιὰ τὴν παρατήρησι, ποῦ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἀκριβῶς τὸ μεσημέρι.

(Ἕπεται συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΠΙΓΚΕΡΤΩΝ

Ἀγαπητοί μου,

ΙΑ δίκη, ποῦ ἔγεινε προχθὲς στὸ Κακουργιοδικεῖο τῶν Ἀθηνῶν, μᾶς ἐνδιαφέρει. Στὸ ἑδώλιο κάθουνταν δυὸ νέοι δεκαεπτὰ - δεκαοκτὼ χρονῶν, κατηγορούμενοι, ὅτι εἶχαν ἐξαπολύσῃ σὲ διαφόρους γράμματα, μὲ τὴν ἀπαίτησι, τὴν προσταγή, νὰ τοὺς στείλουν χρήματα καὶ μὲ τὴ φοβέρα, ὅτι ἂν δὲν τοὺς ἔστελναν, θὰ τοὺς τιμωροῦσαν. Αὐτό, στὴ δικαστικὴ γλῶσσα, λέγεται ἐκβιασμὸς ἢ ἀπότειρα ἐκβιασμοῦ. Στὴν κοινὴ ὅμως γλῶσσα ξέρετε πῶς λέγεται; Πίγκερτωνι.. Ναί, ναί, δὲν ἀστειεύομαι. Οἱ μικροὶ ἐκβιασταί, ποῦ δικάσθηκαν προχθές, εἶχαν διαβάσῃ τοὺς διαφόρους Πίγκερτων καὶ τοὺς ἦλθε ἰδέα νἀντιγράψουν, νὰ μιμηθοῦν τὴ συμμορία τῆς «Μαύρης Χειρός». Ἔκαμαν λοιπὸν μιὰ τρομερὴ καὶ φοβερὴ σφραγῖδα κι' ἄρχισαν νὰ στέλνουν δεξιᾶ κι' ἀριστερᾶ τὰ γράμματά τους. Ἐνὶ ἀπ' αὐτὰ τὸ ἔλαβε ὁ κ. Ὄθων Σταθάτος, ὁ γνωστὸς ἐφοπλιστής. Τοῦ ἔγραφαν νὰ τοὺς στείλῃ διακόσιες δραχμές, μὲ ἄνθρωπο, στὸ δεῖνα μέρος, ἀλλοιώτικα θἄταν χαμένος. Ἀλλὰ ὁ κ. Σταθάτος εἰδοποίησε τὴν ἀστυνομία καί, ὅταν ἐκεῖνοι ἐπῆγαν στὸ δεῖνα μέρος, γιὰ νὰ πάρουν τὰ χρήματα, βρῆκαν τοὺς ἀστυνομικοὺς ποῦ τοὺς ἐτσάκωσαν. Οἱ συμμορῖτες τῆς «Μαύρης Χειρὸς»—τοῦ μυθιστορήματος,—δὲν ἐτσακώνοντο μὲ τόση εὐκολία, οὔτε ἔκαναν βέβαια τόσο ἀνόητους, παιδιάτικους ἐκβιασμούς. Ἀλλὰ τὸ ἀντίγραφο εἶνε πάντα χονδροειδέστερο ἀπὸ τὸ πρωτότυπο. Καὶ τὰ δυστυχισμένα θύματα τοῦ Πίγκερτων ἐπτάλησαν στὸν Εἰσαγγελέα κ' ἐπροφυλακίσθηκαν γιὰ νὰ δικασθοῦν.

Ἔ, τὸ δικαστήριο τὰ λυπήθηκε. Κ' ἦταν νὰ μὴ τὰ λυπηθῇ, τόσο νέα παιδιά, παρασυρμένα στὸ κακὸ ἀπὸ τὰ ἐλεεινὰ μυθιστορήματα ποῦ ἐδιάβαζαν; Πρὶν καταδικασθοῦν αὐτὰ γιὰ ἐκβιασμό, ἔπρεπε νὰ καταδικασθοῦν γιὰ συνεργία κρῶτα οἱ μυθιστοριογράφοι κ' οἱ ἐκδότες τῶν πενταλέπτων φυλλαδίων, ἔπειτα οἱ ἀστυνόμοι ποῦ ἐπιτρέπουν νὰ κυκλοφοροῦν ἐλεύθερα καὶ νὰ τἀγοράζουν ἀνήλικοι, καὶ τέλος οἱ παιδαγωγοὶ κι' οἱ κηδεμόνες αὐτῶν τῶν ἀνηλίκων. Λοιπὸν τὸ δικαστήριο λυπήθηκε τοὺς μικροὺς κατηγορουμένους κι' ἀναγνώρισε ὅτι τὴν εὐθύνη τῆς διαφθορᾶς τους τὴν ἔχουν ἄλλοι. Ἔτσι, τὸν ἕνα, τὸν μικρότερο, ποῦ εἶχε παρασυρθῇ κι' ἀπὸ τὸν μεγαλήτερο, τὸν ἀθώωσε. Τὸν ἄλλο τὸν καταδίκασε σὲ φυλάκισι λίγων μηνῶν, ἔτσι γιὰ ἕνα παράδειγμα. γιὰ μιὰ προειδοποίησι σὲ ὅσους θἄχαν ὄρεξι νὰ κάμουν τὰ ἴδια. Σημειῶστε, ὅτι τὸ ἔγκλημα τοῦ ἐκβιασμοῦ ἔχει μεγάλη ποινὴ κι' ἂν τὸ δικαστήριο ἤθελε νὰ ἐξαντλήσῃ τὴν αὐστηρότητά του, θὰ τὴν εἶχαν πολὺ ἄσχημα τὰ δυστυχισμένα θύματα τοῦ Πίγκερτων.

Αὐτὴ εἶνε ἡ δίκη ποῦ ἔγεινε προχθές. Κ' ἦλθε πολὺ ἐπίκαιρα γιὰ νἆ μὲ κάμῃ νὰ συμπληρώσω τὴν προηγούμενη Ἐπιστολή μου. Ἐκεῖ ποῦ σᾶς ἔλεγα, ὅτι τὰ μυθιστορήματα τῶν περιπετειῶν, τἀστυνομικὰ καὶ τἄλλα, τὰ γραμμένα μὲ τὸν ἀποκλειστικὸ σκοπὸ τῆς πενταρολογίας, διασκεδάζουν μόνο τὸν ἀναγνώστη,—ἐκεῖνον ποῦ διασκεδάζει μὲ τέτοια,—χωρὶς νὰ τοῦ ἀφίνουν τίποτα στὴν ψυχή, ἕνα καλὸ παράδειγμα, ἕνα ἠθικὸ δίδαγμα, κάτι ποῦ νὰ πλουτίζῃ τὸ μυαλὸ ἢ νὰ μορφώνῃ τὸν χαρακτῆρα,—ἔπρεπε νὰ προσθέσω, ὅτι τὴς περισσότερες φορὲς προξενοῦν βλάβη μεγάλη. Γιατὶ ἐξάπτουν ἐπεκίνδυνα τὴ νεανικὴ φαντασία, χωρὶς νὰ φροντίζουν κατόπι νὰ τὴν γαληνεύουν, νὰ τὴν κατευνάζουν. Στὸ μυθιστόρημα τῶν περιπετειῶν εἶνε ποῦ ἐφαρμόζεται τὸ ρητὸ «ὁ σκοπὸς ἁγιάζει τὰ μέσα». Πάντα κακὸ εἶνε γιὰ ἕνα παιδὶ νὰ διαβάζῃ διασκεδαστικὰ μυθιστορήματα μὲ μεγάλες καὶ φοβερὲς περιπέτειες, μ' ἐγκλήματα, μὲ κατεργαριές, μὲ τεχνάσματα, μὲ ἀπάτες. Ἀλλὰ ὅταν αὐτὰ γράφονται ὠμορφα, σεμνά, καλλιτεχνικά, κι' ὅταν ὁδηγοῦν ἀσφαλῶς σ' ἕνα ἠθικὸ συμπέρασμα, ἡ βλάβη τοῦ παιδιοῦ ἐξουδετερώνεται μὲ τὴν ὠφέλεια ποῦ δίνει ἡ τέχνη κι' ἡ διδασκαλία. Ὁ σκοπὸς τοῦ συγγραφέως ἐξαγνίζει τότε τὰ μέσα ποῦ μεταχειρίζεται. Ὅταν ὅμως λείπῃ ἡ τέχνη καὶ ἡ διδασκαλία, τί μένει ἀπ' αὐτὰ τὰ μυθιστορήματα; Ἡ περιπέτειες, ποῦ ἐξάκτουν τὴ φαντασία· τὰ ἐγκλήματα, ποῦ τὸ παιδί, χωρὶς ἠθικὴ βάσι, σπρώχνεται νὰ τὰ μιμηθῇ· τὰ κατορθώματα τῆς «Μαύρης Χειρός», ποῦ οἱ δυὸ μικροὶ Ἀθηναῖοι ἐριλοδόξησαν νὰ τὰ ἐκαναλάβουν στὰς Ἀθήνας καὶ κατάντησαν στὸ Κακουργοδικεῖο. Ἕνα δηλητήριο, μὲ ἀπατηλὴ γεῦσι γλυκοῦ...

Σᾶς εἶπα τὴν ἄλλη φορά, ὅτι τὰ μυθιστορήματα τῆς πεντάρας ἐχάλασαν τὸ γοῦστο καὶ κακοσυνήθισαν τὸν ἀναγνώστη. (Δὲν ἐννοοῦσα βέβαια τὸν καλό μας φίλο, ποῦ εἶχε παραπυνεθῇ στὴ Διάπλασι γιὰ τὴ φλυαρία τοῦ Βέρν, ἀλλὰ τὸν Ἀναγνώστη ἐν γένει.) Ἔπρεπε νὰ προσθέσω, ὅτι καὶ τὸν κατέστρεψαν ἠθικῶς. Ἕνα πλῆθος παιδιά, ποῦ δὲν θὰ γίνουν ποτὲ χρήσιμα στὴν κοινωνία, εἶνε θύματα αὐτῶν τῶν μυθιστορημάτων. Καλλίτερα νὰ μὴν διαβάζῃ κανεὶς τίποτε ἀπολύτως, παρὰ νὰ διαβάζῃ μόνο διασκεδαστικά. Καλλίτερα νὰ μὴν ξέρῃ τί θὰ πῇ βιβλίο, παρὰ νὰ νομίζῃ ὅτι εἶνε «βιβλία» αὐτὰ ποῦ σχηματίζονται ἀπὸ τὰ φυλλάδια τῆς πεντάρας. Καὶ καλλίτερα νὰ μὴν ὑποπτεύεται κἂν ὅτι ὑπάρχουν στὸν κόσμο συγγραφεῖς, παρὰ νὰ παίρνῃ γιὰ συγγραφεῖς, καὶ σπουδαίους μάλιστα, αὐτοὺς ποῦ ἐκμεταλλεύονται τὴν περιέργειά του καὶ τὴν εὐαισθησία του, χωρὶς σκοπὸ νὰ τὸν διδάξουν καὶ νὰ τὸν μορφώσουν.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΑΝΟΗΣΙΑΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΠΡΩΤΟ ΜΗΝΥΜΑ

Χελιδόνες ξανοίγουνε
τὰ μάτια ὑγρά.—Καλῶς τες!
Μπουμπούκια ὁρμοῦν καὶ πνίγουνε,
σφίγγουν τοὺς ἐξῶστες...

Κι' ἔρχονται, καὶ σμίγουνε
Ντοὲς μακρυὰ ἀπ' τ' ἀμπέλια.
σὰν χαρές, ποὺ θὰ φύγουνε,
σὰν περασμένα γέλια...

— Καρδιά, ἄνθος γίνου, ποὺ σφικτὸ
σίδερο τὸ ζώνει
— καὶ πῶς νὰ τὸ συντρίψῃ!—

Τ' ἀγκαλιάζει καὶ σ' αὐτὸ
πατῇ, ἀκκουμπᾶ, μεστώνει
καὶ ξεπετάει 'στὰ ὕψη!

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

Η BENTETTA

[Μυθιστόρημα ὑπὸ A. FERGUSON]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5ον. (Συνέχεια)

Ἡ θαλαμηγὸς εἶχε πλησιάσῃ τόσο πολύ, ὥστε καὶ τὸ πιὸ ἀγύμναστο μάτι θὰ μποροῦσε νὰ τὴν ἴδῃ καὶ νὰ καταλάβῃ τὸ σκοπό της. Καὶ ὅμως ὁ Μάζος,—ὁ Μάζος ποὺ εἶχε τοποθετηθῆ ἐκεῖ γιὰ νὰ φυλάῃ,—δὲν ἀκούγετο, δὲν ἐφώναζε, δὲν ἔδειχε τὸ σημεῖο τοῦ κινδύνου. Πῶς αὐτό; Ἔβαλα ταῦτί μου πρὸς τὸ μέρος του καί... μ' ἔπιασαν κάτι γέλια!.. Ἕνα δυνατὸ ροχαλητὸ μ' ἐπληροφόρησε γιὰ τὴν αἰτία τῆς σιωπῆς τοῦ Μάζου. Ὁ φρουρὸς εἶχε ἀποκοιμηθῆ.

Σὲ λίγο ἡ «Ἀφρόεσσα» θὰ ἦταν ἀγκυροβολημένη στὸ λιμάνι. Μποροῦσα νὰ καταιβῶ γιὰ νὰ προϋπαντήσω τὸ πλήρωμά της καὶ νὰ τοῦ ἐξηγήσω πῶς ἦταν τὰ πράγματα. Ὁ Μάζος θὰ συνελαμβάνετο πρὶν ξυπνήσῃ καὶ μὲ τὴ βία ἢ μὲ τὸ δόλο, θὰ πάθαινε ὕστερα τὸ ἴδιο κι' ὁ τρομερὸς Βάρθος.

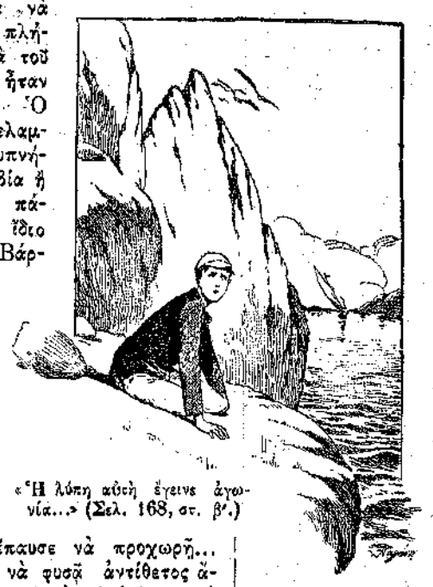

«Ἡ λύπη αὐτὴ ἔγεινε ἀγωνία...» (Σελ. 168, στ. β'.)

Ἀλλά... ἀλλοίμονο! τὸ ἀεράκι ποὺ εὐνοοῦσε ὡς τώρα τὸ κόττερο, ἔπεσε. Τὸ πανί, φουσκωμένο πρὸ ὀλίγου, κρεμάσθηκε τώρα βαρειὰ στὸ κατάρτι καὶ τὸ πλοῖο ἔπαυσε νὰ προχωρῆ... Σὲ λίγο, ἄρχισε νὰ φυσᾷ ἀντίθετος ἄνεμος κ' ἡ θαλαμηγὸς ἀναγκάσθηκε νὰ κάνῃ βόλτες. Πόσο ἀργὰ προχωροῦσε τώρα! Ὅσο διάστημα κέρδιζε μὲ τὴ μιὰ βόλτα, τὸ ἔχανε σχεδὸν μὲ τὴν ἄλλη. Ἔτσι τοὐλάχιστον ἔκρινε ἡ ἀνυπομονησία μου... Ἀπὸ τὴ φούρκα μου, ἤμουν ἕτοιμος νὰ κλάψω.

Ἡ «Ἀφρόεσσα» ὅμως ἦταν καλὸ κόττερο κι' ὅσο κι' ἂν ἀργοῦσε, πάντα προχωροῦσε μπροστά. Σὲ λίγο εἶδα, ὅτι μὲ τὴ βόλτα ποὺ ἔκανε τώρα, θὰ ἔμπαινε στὸ λιμάνι.

Ἑτοιμάσθηκα νἀφίσω τὸν κρυψῶνά μου καὶ παρακαλοῦσα θερμὰ τὸ Θεό, νὰ μὴν ἐπιστρέψῃ γρήγορα ὁ Βάρθος Μπαρμπούτζης. Γιατὶ θὰ πρόφθασε βέβαια νὰ φάξῃ ὅλη τὴ χαράδρα καὶ μποροῦσε τώρα νὰ παρουσιασθῆ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμή. Σκέφθηκα, ὅτι δὲν ἦταν φρόνιμο νὰ φύγω ἀπὸ τὸ ἄσυλό μου, παρὰ μόνο ἀφοῦ ἀγκυροβολοῦσε ἡ «Ἀφρόεσσα».

Ἀχ! τί κακοτυχία!.. Τὸ κόττερο δὲν κατώρθωσε νὰ μπῆ μ' ἐκείνη τὴ βόλτα! Ὁ ἄνεμος, τὴν τελευταία στιγμή, τῶπρωξε μακρύτερα ἀπὸ τὸ στόμιο κ' ἐξαφανίσθηκε πίσω ἀπὸ τὸ βραχῶδες ἀκρωτῆρι ποὺ ἔκλεινε τὸν ὅρμο 's ἐκεῖνο τὸ μέρος!

***

Δὲν ἔλαβα καιρὸ νὰ αἰσθανθῶ τὴ λύπη αὐτῆς τῆς συμφορᾶς, ἢ καλλίτερα ἡ λύπη αὐτὴ ἔγεινε πάλι φρικτὴ ἀγωνία.

Ἡ βροντερὴ φωνὴ τοῦ Βάρθου Μπαρμπούτζη καλοῦσε τὸν ἀδελφό του.

Ὁ Μάζος ἦταν τόσο συνετθισμένος νὰ ἐξουσιάζεται ἀπὸ τὸν Βάρθο καὶ νὰ τὸν τρέμῃ, ὥστε καὶ κοιμισμένος ἀκόμη ὁ κακόμοιρος, ἄκουσε τὴ φωνή του καί, ἐξ ἐνστίκτου, τοῦ ἀποκρίθηκε ἀμέσως. Ἔπειτα, τὸν ἄκουσα νὰ σηκώνεται βιαστικὰ καὶ νὰ περπατῆ. Ἔτσι ὁ Βάρθος δὲν θὰ καταλάβαινε μὲ τί ὡραῖο τρόπο ὁ ἀδελφός του εἶχεν ἐκτελέσῃ τὴν παραγγελία του...

— Εἶδες κανέν' ἀπ' αὐτὰ τὰ ζῶα; τὸν ρώτησε. Εἶδες τίποτα ὕποπτο στὴ θάλασσα;

— Ὄχι, τίποτα, κανένα! ἀποκρίθηκε ἥσυχος ὁ Μάζος·— κ' ἤξερα καλὰ ὅτι ἔλεγε τὴν ἀλήθεια· —Ἐσὺ τί ἔκανες; Ἡ ἀνισορροπία τῶν διανοητικῶν δυνάμεων τοῦ Βάρθου, ἡ μανία ἐκείνη ποὺ τὸν εἶχε κάνῃ νὰ κυνηγήσῃ τὸν ἐχθρό του ὡς τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου, ἐξεδηλώθη ἀκόμη καὶ μὲ τὸν λυσσώδη θυμό, ποὺ τοῦ ἄναψε ἡ ἐρώτησις τοῦ ἀδελφοῦ του. Ἀποκρίθηκε-μ' ἕνα χείμαρρο ἀπὸ βρισιὲς καὶ κατάρες. Βλαστήμησε τὸν Φραντζέσκο, ἐμένα, τὸν πατέρα μου, τὸ νησί, τὸν Μάζο, ὅλους καὶ ὅλα!

Κι' ἅμα ἀπόσωσε τὸ φρικτό του λεξιλόγιο, εἶπε:

— Πάω νὰ ψάξω ἀκόμα. Δὲν θἀφίσω πέτρα, χωρὶς νὰ τὴν ἀναποδογυρίσω, νὰ ἰδῶ τί ἔχει ἀπὸ κάτω! Ἐσὺ φύλαγε πάντα καὶ φώναξέ με ἀμέσως ἂν ἰδῆς τίποτα. Ἀκοῦς;

— Ἀκούω, ἀποκρίθηκε ὁ Μάζος μελαγχολικά· θὰ προτιμοῦσα ὅμως νὰ μπαρκαρισθῶ καὶ νὰ φύγω ἀπὸ δῶπέρα, γιατὶ θὰ βροῦμε ἀσχήμους μπελάδες, ἂν γυρίσῃ στὸ ἀναμεταξὺ ὁ νοικοκύρης μὲ τοὺς φίλους του. Κ α π ί τ ο;

(Ἕπεται συνέχεια) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

Τ' ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΙΓ'. —ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΕΡΤΣΕΤΗΣ

[Διάλεξις Διονυσίου Στεφάνου]

Ὁ Γεώργιος Τερτσέτης ἐγεννήθη εἰς τὴν Ζάκυνθον τὸ 1800. Δεκαεξάχρονος, ἀπῆλθεν εἰς Ἰταλίαν διὰ νὰ σπουδάσῃ νομικά. Ἐκεῖθεν ἐπέστρεψε τὰς παραμονὰς τῆς Ἐπαναστάσεως, ἐμυήθη εἰς τὰ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας καὶ, μετ' ἄλλων Ἑπτανησίων, ἔλαβε τὸ καρυφόλι κ' ἐπολέμησεν εἰς τὴν Πελοπόννησον. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος, διωρίσθη δικαστὴς εἰς τὴν Τρίπολιν καὶ εἰς τὸ Ναύπλιον. Ἀλλ' ἕνεκα τῆς στάσεώς του κατὰ τὴν ἱστορικὴν δίκην τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, ὅτεν ἠρνήθη εὐθαρσῶς νὰ ὑπογράψῃ τὴν εἰς θάνατον καταδίκην τοῦ στρατάρχου, μὴ ὑποκύψας παρὰ εἰς τὴν βίαν τῶν λογχῶν, ὑπέπεσεν εἰς τὴν δυσμένειαν τῆς Ἀντιβασιλείας καὶ ἀπῆλθεν εἰς Παρισίους, ὅπου ἔμεινε σπουδάζων μέχρι τοῦ 1844. Ἐπιστρέψας εἰς τὰς Ἀθήνας, διωρίσθη βιβλιοθηκάριος καὶ ἀρχιεφύλαξ τῆς Βουλῆς καὶ ἔμεινεν εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν μέχρι τοῦ θανάτου του, τό 1874.

Ὁ Γεώργιος Τερτσέτης ἔγραψε πεζὰ καὶ ποιήματα πλεῖστα. Τὰ κυριώτερα εἶνε τ' Ἀπομνημονεύματα τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη, εἰς δύο τόμους μετὰ προλόγου, «Κόριννα καὶ Πίνδαρος», «Τὸ Ὄνειρον τοῦ Βασιλέως», «Οἱ Γάμοι τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου», «Τὸ φίλημα», καὶ «Ὁ θάνατος τοῦ Σωκράτους» Ἰταλιστί. Κατ' ἔτος, τὴν 25ην Μαρτίου, ὁ Τερτσέτης, εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς, ἐξεφώνει ἕνα θαυμάσιον πάντοτε λόγον εἰς τὴν Δημοτικήν. Ἦτο μεγάλος πατριώτης, χρηστότατος ἄνθρωπος, ἀδαμάντινος χαρακτήρ, ἔξοχος λόγιος καὶ μεγάλης ἀξίας ποιητής.

«Κόριννα καὶ Πίνδαρος»

[Ἀπὸ τὸν Ἐπίλογον]

Εἴθε, Ἀθήνα ξακουστή,
νἄλθουν καιροὶ καὶ χρόνοι,
Ποὺ πόλιν ἐνδοξότερη
ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη,
Στ' ἀκοίμητο ταξεῖδί τους,
Ἄλλη νὰ μὴ θωροῦνε!
Στὰ ἄρματα, στὰ γράμματα,
ψηλὴ κορφὴ νὰ γένῃς,
Σοφίας κύματ' ἄφθαρτα
πάλι στὴ γῆ νὰ χύσῃς!
Πίστευε, κι' ὅλα θὰ γενοῦν
τὰ ὅσα σοῦ προλέγω
Κάτεχε μόνος ὁ Θεὸς
δόξης πηγὴ πῶς εἶνε
Πηγὴ καλοῦ καὶ εὐμορφιᾶς,
πηγὴ ἀθανασίας.

«Τὸ φίλημα»

[Ἀπόσπασμα]

Ἑλλάδα μου, πατρίδα μου,
ὦ τάφε τῶν γονιῶν μου!
Ὦ καλὴ γῆ ποὺ γεύτηκα
πρώτη φορὰ τὸν ἥλιο,
Κ' εἶδα τάστερια τῆς νυκτὸς
Καὶ τὴ γλυκειὰ σελήνη
Κι' ἄκουσα τὰ λαλούμενα
στὸ ἥσυχο ἀκρογιάλι·
Κ' εἶδα κοράσια στὸ χορὸ
καὶ νέες παντρεμμένες
Καὶ τὸ φεγγάρι τὰ ξανθὰ
μαλλιά τους νὰ φωτίζῃ.
Τὰ παλληκάρια μὲ φωνὴ
ἀκοίμητη κι' ὡραία,
Ἀχολογοῦν τοῦ δειλινοῦ
ἢ τῆς αὐγῆς τὰ κάλλη,
Καὶ τὸν Μιαούλη τραγουδοῦν
ἢ τῶν Ψαρῶν τοὺς νέους,
Ποὺ ἔκαναν στάχτη τὸν ἐχθρὸ
τὴν ὥρα ποὺ δειπνοῦσε.

ΔΥΟ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

(ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ)

[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 161]

— Πῶς; προβλέπετε, κουμπάρε, κανένα ἐμπόδιο; ἐψιθύρισε ὁ ζωγράφος, ἀνησυχῶν πολὺ μὴ χάσῃ, ὄχι μόνο τοὺς κόπους του ἀλλὰ καὶ τὰ ἔξοδά του.

— Φοβᾶμαι πολύ, ἀποκρίθηκε ὁ κὺρ Λανδρόλος, μὴ μοῦ λείψῃ τὴν τελευταία στιγμὴ τὸ κορίτσι, ποὺ θὰ κάμῃ τὸν Καλὸν Ἄγγελο. Πῆγα στὸ σπίτι της τὸ πρωί, καὶ τὴ βρῆκα στὸ κρεββάτι, ἄρρωστη μὲ πυρετό..

— Ἄ, μπᾶ! ἐφώναξε ὁ κὺρ Γκοντινώ, προσποιούμενος τὸν φαιδρό, γιὰ νὰ κρύψῃ τοὺς δικούς του φόβους· θὰ τῆς περάσῃ· αὔριο θὰ εἶνε καλά.

— Ὁ Θεὸς κι' ὁ λόγος σου, κουμπάρε. Γιατί ἂν μοῦ ἔλειπε, θὰ ἦταν πολὺ δύσκολο νὰ τὴν ἀντικαταστήσω. Καὶ σημείωσε ὅτι τὸ «Μυστήριο» περιμένεται μὲ τὴ μεγαλήτερη ἀνυπομονησία καί, ἂν ἐματαιώνετο, σὲ μένα θὰ ξεσποῦσε ἡ ὀργὴ τοῦ λαοῦ.

— Ἂν ἤμουν στὴ θέσι σας, ἐσυμβούλευσε ὁ ζωγράφος, θὰ πήγαινα στὸν μεσίρ - Πικεβίρ, τὸν καινούργιο γιατρὸ τῆς συνοικίας μας. Μοῦ λένε ὅτι κάνει θαύματα. Γιατρεύει τὴς μεγαλήτερες ἀρρώστειες σὲ λίγες ὧρες.

— Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν πληροφορία, κουμπάρε. Τρέχω ἀμέσως.

Εἶπε κ' ἔφυγε τρεχᾶτος.

— Τί ἔπαθε ὁ κὺρ Λανδρόλος; ρώτησε ἡ Νικέττα, ποὺ γύρισε στὸ ἐργαστῆρι σχεδὸν ἀμέσως. Ἔφυγε χωρὶς κἂν νὰ μὲ χαιρετήσῃ!

Ὁ πατέρας της τῆς ἐξήγησε τὰ συμβαίνοντα.

— Ἔχει δίκηο νὰ φοβᾶται, εἶπε τότε ἡ Νικέττα. Θὰ θυμώσῃ πολὺ ὁ λαός, ἂν δὲ τοῦ δώσουν τὴ διασκέδασι ποὺ τοῦ ὑποσχέθηκαν.

— Κ' ἐγὼ θὰ χάσω τὸν κόπο μου καὶ τὰ λεπτά μου! ἐστέναξε ὁ ζωγράφος.

— Μπᾶ! ἔκαμε ἡ Νικέττα. Ἂν ὁ κὺρ Λανδρόλος ἠρνεῖτο νὰ σὲ πληρώσῃ, οἱ δικασταὶ ὕστερα θὰ τὸ ὑποχρέωναν νἀναγκωρίσῃ τὸ δίκηο σου.

— Ἀλλοίμονο! Τώρα, μ' αὐτὴ τὴν ἀναρχία, δὲν ὑπάρχουν πιὰ δικασταί. Ὅσο οἱ Μπουργκινιόνοι θὰ εἶνε κύριοι τοῦ Παρισιοῦ, θὰ κάνουν αὐτοὶ ὅ,τι θέλουν κ' εἶνε περιττὸ νὰ τοὺς γυρεύῃ κανένας δικαιοσύνη.

— Βλέπεις λοιπόν, μπαμπᾶ, ἐφώναξε μὲ παραφορὰ ἡ Νικέττα, ὅτι πρέπει νὰ τοὺς πετάξωμε ἔξω ἀπὸ τὰ τεῖχη μας;.. Μὰ τί περιμένουν λοιπὸν οἱ Παριζιάνοι, γιὰ νὰ ἐξεγερθοῦν καὶ νὰ τοὺς διώξουν;

— Τὴν κατάλληλη εὐκαιρία, ἄνθρωπε μου! Ἀλλὰ ἐσὺ τί θέλεις νὰ κάνῃς; Ἐγὼ ἔφυγα ἀπὸ τὸ σπίτι μου γιὰ νὰ μὴ σὲ ἀκούσω νὰ μιλᾶς ἔτσι.

— Σιγά, μπάρμπα! εἶπε ὁ Ἀντρέας.

Ἦταν ἕνα παιδὶ δεκαπέντε ὡς δεκάξη χρονῶν, ἀλλὰ καλοδεμένο, εὔρωστο, δυνατό. Τὸ πρόσωπό του, ἐνῷ μαρτυροῦσε μιὰν ἐκκακτη θέλησι καὶ δραστηριότητα, εἶχε καὶ τὴν ἔκφρασι ἐκείνη τῆς εἰρωνικῆς ἀφροντισίας, ποὺ χαρακτηρίζει τὰ γνήσια Παρισινόπουλα.

— Τί σιγὰ καὶ σιγά; ὑπέλαβε ὁ ζωγράφος μὲ θυμό. Σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ πῆς ἀμέσως πῶς βρίσκεσαι στὴς γειτονειές μας τέτοια ὥρα;

— Μά.. λιγάκι χωρὶς νὰ τὸ θέλω, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀντρέας χαμογελῶν.

— Ἄλλοῦ αὐτά, παλιόπαιδο! Μήπως καὶ τυχὸν θέλεις νὰ πιστέψω τώρα, ὅτι δὲν ξέρεις τοὺς δρόμους τοῦ Παρισιοῦ; Γιατὶ ἔφυγες ἀπὸ τὸ κρεσπωλεῖο τοῦ κὺρ Καπελούσου; Σ' ἔδιωξε πάλι, ἔ;

—Ὄχι, ὄχι μπάρμπα. Μόνος, ἐκεῖ ποὺ γύριζα ἀπὸ ἕνα θέλημα, βρέθηκε μπροστά μου μιὰ παρέα ἀπὸ Μπουργκινιόνους. Τότε λοιπόν... ἐννοεῖς...

— Τί; ρώτησε μὲ χαρὰ ἡ Νικέττα, ποὺ ἐμάντευσε εὐθὺς κάποιο «καλὸ παιγνίδι».

— Νά, τοὺς ἄρχισα μὲ τὶς πέτρες.. ἔτσι γιὰ διασκέδασι. Καί, μὰ τὴν ἀλήθεια, τὸ χέρι μου δὲν ἐλάθευε...

— Νὰ πάρ' ἡ ὀργή! τὸν ἔκοψε ὁ θεῖός του. Κατάλαβα. Σὲ κυνηγοῦν, μασκαρᾶ!

— Αἰγάκι, ὡμολόγησε ὁ μικρός. Μὲ κυνήγησαν θηλαδή, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται ὅτι ἔχασαν τὰ ἴχνη μου.

— Ἔχεις λάθος Ἀντρέα! εἶπε ἡ Νικέττα, ἀφοῦ ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὸ δρόμο. Οἱ στρατιῶτες ψάχνουν τὰ σπίτια... σὲ λίγες στιγμὲς θὰ εἶνε ἐδῶ!

— Ἀχ! καὶ τώρα; ἐστέναξε ὁ ζωγράφος.

— Νὰ τὸν κρύψουμε! εἶπε ἀποφασιστικὰ τὸ κορίτσι.

— Ποῦ; Τὸ σπίτι μας εἶνε μικρὸ καὶ δὲν ἔχει κανένα κρυψῶνα. Πάει, χαθήκαμε!

— Ὄχι, ὄχι, ὑπέλαβε ἡ Νικέττα. Ἔχω ἕνα σχέδιο... ἀφίστε με, ξέρω!.. Μπαμπᾶ, πέρασε στὸ μαγαζὶ καί, ἅμα παρουσιασθοῦν οἱ στρατιῶτες, πλούσατα... Αὐτὸ μόνο περιμένουν!

Ἡ ἀνέλπιστη αὐτὴ ἀπάντησις, δοσμένη ἀπὸ κάποιον ποὺ κανένας δὲν εἶχε ἀντιληφθῆ τὴν παρουσία του, ἐτρόμαξε τόσο πολὺ τὸ δυστυχισμένο ζωγράφο, ὥστε δὲν βρῆκε τὴ δύναμι οὔτε νὰ στραφῆ, γιὰ νὰ ἰδῆ ποιὸς ὡμίλησε.

Ἡ Νικέττα ὅμως, πιὸ θκρραλέα, ἔκαμε ἕνα βῆμα πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον.

— Μπᾶ! ἐφώναξε· ὁ Ἀντρέας!..

— Πῶς; ἐφώναξε κι' ὁ κὺρ Γκοντινώ, ἀναπηδῶν. Ἐσύ, παλιόπαιδο, μᾶς τρόμαξες ἔτσι;

—«Κυνηγοῦμε ἕναν κακοῦργο!» εἶπε ὁ ἀρχηγός. (Σελ. 170, στ. α')

κρατησέ τους μὲ ὁμιλίες, ὥς ποῦ νὰ ἔλθω κ' ἐγώ.

Ὁ κὺρ Γκοντινώ—τί νὰ κάμῃ;—ἄφισε τὰ δυὸ παιδιὰ στὸ ἐργαστῆρι καὶ πέρασε στὸ μαγαζί, ποῦ ἔβλεπε στὸ δρόμο. Ἡ πεποίθησι ποῦ εἶχε ἡ Νικέττα στὸ σχέδιό της, τοῦ εἶχε δώσει λίγη ἐλπίδα, λίγο θάρρος καὶ κατάφερε νὰ προσποιηθῇ μιὰ πολὺ μεγάλη ἔκπληξι, ὅταν εἶδε τοὺς στρατιῶτες νὰ εἰσβάλλουν στὸ μαγαζί.

— Κυνηγοῦμε, ἕνα κακοῦργο, ἕνα προδότη, τοῦ εἶπε ὁ ἀρχηγὸς τῆς περιπόλου καὶ ψάχνουμε ὅλα τὰ σπίτια.

— Δὲν εἶδα κανένα, ἀποκρίθηκε ὁ κὺρ Γκοντινώ. Ἂν νομίζατε ὅμως ὅτι κατέφυγε ἐδῶ, κάμετε τὸ χρέος σας.

Τότε φάνηκε ἡ Νικέττα.

— Τί θέλουν ἐδῶ οἱ στρατιῶτες; ρώτησε.

— Κυνηγοῦν ἕνα... προδότη, κόρη μου!

(Ἕπεται συνέχεια) ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΧΟΜΕΝΗ ΓΕΝΕΑ

Ὁ κ. Φαίδων, σὲ δυὸ τελευταῖές του «Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολὲς» ἔγραψε γιὰ ἕνα ζήτημα, ποῦ ἀπὸ καιρὸ πολὺ—προπάντων ὅμως τὰ τελευταῖα χρόνια—ἀπασχόλησε τοὺς λίγους βαθειὰ σκεπτομένους ἀνθρώπους, ὄχι μόνο στὸν τόπο μας, μὰ σ' ὅλον τὸν κόσμο: τὴ μόρφωση, ποῦ πρέπει ἡ νέα, ἡ ἐρχόμενη γενεὰ ν' ἀποχτήσῃ, γιὰ νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμο νὰ λέγεται ἀληθινὰ μορφωμένη. Βέβαια, τὸ νὰ προσπαθήσῃ ἕνας νέος, νὰ μάθῃ τὰ στοιχεῖα ὅλων τῶν κλάδων, ὥστε νὰ ἔχῃ ἀπ' ὅλα τὰ εἴδη τῶν γνώσεων μιὰ πρώτη τουλάχιστον ἰδέα, εἶναι πολὺ ἀξιέπαινο καὶ πολὺ σωστὰ ὁ κ. Φαίδων τὸ συνιστᾷ μὲ ὅλη του τὴν καρδιά. Νομίζω ὅμως, πῶς τὸ ζήτημ' αὐτὸ—ποῦ ἔχει, κατὰ τὴ γνώμη μου, πολὺ περισσότερη ἐπίδραση στὴν ὅλη πορεία καὶ τὸ μέλλον, ὄχι μόνον τοῦ ἄτομου, μὰ καὶ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος,—ποὺ τώρα μὲ τὸν παγκόσμιό της πόλεμο ἔδειξε καθαρὴ χρεωκοπία καὶ στὴν πνευματικὴ καὶ στὴν ψυχικήτης μόρφωση—τὸ ζήτημ' αὐτὸ ἀξίζει νὰ τὸ παρουσιάσῃ κανένας μὲ πολὺ βαθύτερες γραμμὲς στὴν ἐρχόμενη γενεὰ (καὶ σὲ πιὸ βαθύτερες ἀκόμη ἴσως στὴν κορυφὴ γενεά, τοὺς μεγάλους δηλαδή, ποὺ αὐτοὶ ὁρίζουν καὶ τὸ τί καὶ τὸ πῶς θὰ μάθῃ ἡ γενεὰ τοῦ μέλλοντος). Ἂν καὶ θὰ μποροῦσε κανένας νὰ ἔγραφε ἕνα ὁλόκληρο βιβλίο γιὰ τὰ ζητήματ' αὐτά, θὰ προσπαθήσω ὅμως σὲ μερικὰ μου Γράμματα νὰ συνοψίσω σὲ λίγες γενικὲς γραμμὲς τὲς σκέψες μου, μὲ τὴν ἐλπίδα, πῶς ἴσως ὠφελήσουν λίγο ὅσους ἀγαπᾶνε νὰ σκέπτωνται.

ΖΕΦΥΡΟΣ ΒΡΑΔΥΝΟΣ

Σ. τ. Δ.— Εὐχαρίστως· θὰ δημοσιεύσω τὰ ὡραῖα αὐτὰ Γράμματα τοῦ παλαιοῦ μου συνεργάτου. Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῇ ἐξ ἀρχῆς, ὅτι ὁ κ. Φαίδων ὡμίλησε διὰ τὴν γενικὴν μόρφωσιν, αἰσθητικὴν ἢ ἄλλην. Ὁ κ. Ζέφυρος Βραδυνός, μὲ τὰ Γράμματά του, θὰ τὴν εἰδικεύσῃ καὶ θὰ τὴν προσδιορίσῃ. Θὰ μᾶς πῇ δηλαδή, ποία πρέπει νὰ εἶνε εἰδικῶς αὐτὴ ἡ μόρφωσις καὶ ποῦ πρέπει νὰ τείνῃ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΠΡΟ 40 ΕΤΩΝ

(Ἀναδιφήσεις τοῦ Ἀνανία)

ΜΙΑ ΜΟΔΑ ΠΟΥ ΕΠΑΝΕΡΧΕΤΑΙ

Ὁμολογῶ ὅτι, τὴν ἄλλη φορά, μᾶλλον γι' ἀστεῖο σᾶς εἶπα νὰ μοῦ στείλετε ἐμμέτρους λύσεις τῶν αἰνιγμάτων, ποῦ ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ 3ον φύλλον τῆς Διαπλάσεως τοῦ...1879. Εἶχα τὴν ἰδέα, ὅτι ἡ μόδα τῶν ἐμμέτρων λύσεων, περασμένη πρὸ πολλοῦ, δὲν μποροῦσε νὰ ἐπανέλθῃ. Καὶ ὅμως! Ἔλαβα ἕνα πλῆθος τέτοιες λύσεις ἀπὸ σημερινούς μας φίλους. Ἂν ἤθελα νὰ τὰς δημοσιεύσω ὅλας, θὰ ἐγέμιζα μίαν σελίδα. Ἀλλά, κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν μου, διαλέγω τὰς καλλιτέρας.

Ἰδοὺ τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος, πάντα προθύμου καὶ πάντα ἐμπνευσμένης:

10

Ἀπὸ τὴν κόκκινη φωτιά,
Καπνὸς συνήθως βγαίνει
Καὶ σὰν περήφανο μυαλό,
Πάντα ψηλὰ πηγαίνει.
Μ' αὐτὸ δὲν κάνει ἄλλο τί,
Ὅσο καὶ ἂν πασχίζῃ,
Παρὰ τὰς κόρας τῶν ματιῶν
Πολὺ νὰ βασανίζῃ.

11

Καὶ τῆς Ἀσκήσεως αὐτῆς
Εἶν' εὔκολος ἡ λύσις
Καὶ θὰ τὴν εὕρῃ ἀσφαλῶς
Μονάχα ἂν θελήσῃς,
Ἀφοῦ μετρήσῃς, νὰ σταθῇς
Μ' ὅλη τὴν ἡσυχία,
Στὰ πρῶτα τοῦ ἀλφαβήτου μας
Δεκαοκτὼ στοιχεῖα.

Παρατηρῶ, ὅτι ἡ δευτέρα αὐτὴ λύσις ἀπαντᾷ εἰς τὸ Αἴνιγμα δι' ἄλλου σχεδὸν Αἰνίγματος. Ἡ πρώτη εἶνε καλλιτέρα. Ἀλλὰ κ' ἐκεῖ τὸ «συνήθως» δὲν μὲ πείθει πολύ. Ἀπὸ τὴν κόκκινη φωτιὰ «πάντα» βγαίνει μαῦρος καπνός... Ἐπίσης καὶ τὸ «περήφανο» δὲν εἶνε κυριολεξία. Θέλει νὰ πῇ τὸ ἀλαζονικό, τὸ φαντασμένο, τὸ ἐλαφρό.

Ἡ Μεσογειακὴ Ἀκτὴ μοῦ ἀπαντᾷ ἔτσι:

Ἐκ καταστροφῆς τῶν ἄλλων
Ὁ λαθρόβιος καπνὸς
Διαλύεται ἐκὼν ἄκων,
Ἐὰν ἄνεμος μικρὸς
Αἰσθανθῇ ἐπιθυμίαν
Παρειὰς νὰ ἐξογκώσῃ
Κ' εἰς ροπὴν μονὴν καὶ μίαν
Ὀφθαλμοῦ, καπνοὺς νὰ λυώσῃ.
Μή, μικρέ μου ἀναγνῶστα,
Μὴν ὑπερηφανευθῇς.
Κινδυνεύεις, ἄκουσέ με,
Ὦ καπνὸς νὰ καταλυθῇς.

Ἀκολουθοῦν ἄλλοι τέσσαρες στίχοι ὁλωσδιόλου περιττοί. Ἀλλὰ καὶ οἱ δημοσιευόμενοι εἶνε ἀρκετὰ βεβιασμένοι. Τὸ «λαθρόβιος» τὸ «νὰ λυώσῃ» δὲν πηγαίνουν καθόλου. Ἡ λύσις ὅμως αὐτὴ τελειώνει μ' ἐπιμύθιον, μὲ διδαγμα. Καὶ ἔτσι πρέπει. Ἡ παλιὰ μόδα τουλάχιστον δὲν τὸ παρέλειπε ποτέ.

Τὸ Τραγοῦδι τῆς Λευτεριᾶς νομίζει ὅτι λύσις τοῦ 10 εἶνε ἡ σκόνη, ὁ κονιορτός. Δὲν ἔχει ἄδικο· κι' αὐτὸς γεννᾶται ἐκ τῆς καταστροφῆς τῶν ἄλλων, πηγαίνει ψηλὰ καὶ παρενοχλεῖ τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν. Ἡ ἔμμετρος ὅμως λύσις του εἶνε ἐκτενὴς καὶ ἀτεχνή. Πολὺ καλλιτέρα εἶνε ἡ λύσις τοῦ 11:

Νάρε τἀλφαβητάριο καὶ ψάξε γιὰ νὰ εὕρῃς
τὸ δέκατ' ὄγδοο γράμμα του, ἀνέσως· δὲν τὸ [ξεύρῃς.
Εἶνε τὸ Σίγμα, ἀρχηγὸς στὸ Σύμπαν καὶ στὴ [Σφαῖρα
μὰ ἐνῶ στὸ Σύμπαν βρίσκεται, δὲν εἶνε σὰν [ἄφρα.

Ὁ Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος περιορίζει τὴν λύσιν τοῦ 10 εἰς τὸν καπνὸν τοῦ σιγάρου:

Ἐκ καταστροφῆς τῶν ἄλλων
Ὑπαρξιν ἐγὼ λαμβάνω,
Κι' ἂν μικρὸς μὲ συνειθίσῃς,
Τὴν καταστροφήν σου κάνω.
Μὴν καπνίζεις, παιδιά μου,
Τὴν ὑγεία σας ἂν θέτε.
Τὴν ὠφέλεια σὰν δῆτε,
Χαιρετίσματα μοῦ λέτε.

Προφανῶς, οἱ δύο τελευταῖοι στίχοι εἶνε περιττὸν παραγέμισμα. Ὅσον διὰ τὸ 11, καὶ ὁ Β. Β. ἀπαντᾷ δι' ἄλλου αἰνίγματος:

Σφυρίξτε καὶ θὰ μ' εὕρετε.
Ὅλ' οἱ σοφοὶ μὲ ξεύρετε.
Στὴν κεφαλὴ τῶν σοβαρῶν
Καὶ σωφρονούντων εἶμαι,
Μὰ ὁ καϊμένος ἀσθενῶ
Κὶ εἰς τὸ στρῶμα κεῖμαι.

Λύσις: τὸ γράμμα Σίγμα.

Τὸ συμπέρασμά μου εἶνε ὅτι καμμιὰ ἀπὸ τὰς ἐμμέτρους αὐτὰς λύσεις, τὰς σχετικῶς καλλιτέρας ἀπ' ὅσας ἔλαβα, δὲν εἶνε σὰν τὸ πραγματικῶς ὡραῖον πρότυπον ποῦ σᾶς ἔδωσα,—τὴν λύσιν ποῦ εἶχε στείλῃ τότε ἕνα παιδὶ τοῦ 1879, ὁ κ. Νεοκλῆς Αἰγειαλίδης. Ἀλλὰ δὲν ἀπελπίζομαι. Κάθε πρῶτον δύσκολον.

Ὁπωσδήποτε, διὰ νὰ ἐπανέλθῃ ἡ καλὴ μόδα τοῦ παληοῦ καιροῦ, χρειάζεται κ' ἕν ἄλλο: Νὰ δημοσιεύωνται κ' Αἰνίγματα εἰς τὴν Διάπλασιν, καθὼς τὸ Αἰνίγματα, ὅπως ἐκεῖνα ποῦ σᾶς ἔδωσα ἀπὸ τὰ φύλλα τοῦ 1879. Παρατηρῶ δέ, ὅτι εἰς τὰς σημερινὰς Πνευματικὰς Ἀσκήσεις, τέτοια σπανίζουν. Λοιπὸν σήμερον θὰ σᾶς ζητήσω μερικὰ Αἰνίγματα, ποῦ θὰ ἐπιδέχωντοι ἔμμετρον λύσιν, ὅπως ἡ Μέλισσα, ὁ Καπνός, τὸ γράμμα Σίγμα κτλ. Καὶ θὰ παρακαλέσω τὴν Διάπλασιν νὰ δημοσιεύσῃ τὰ καλλίτερα εἰς τοὺς Ἑβδομαδιαίους Διαγωνισμούς.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΤΑ ΕΥΣΗΜΑ ΤΟΥ 1916

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἐσμεραλδα, ἔλαβεν εὔσημα 196.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Στέφανος Ι. Μακρυμίχαλος, 180.—Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος, 174.—Θαλασσοσπόλι τοῦ Στόλου, 174.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ:—Χάρις, 172.—Μεγάλη Ἑλλάς, 171.—Τραγοῦδι τῆς Λευτεριᾶς, 152.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Λευτεριὰ στοὺς Σκλάβους, 141.—Μέλλων Ναύαρχος, 138.—Νικητὴς τῆς Ἀβρίων, 125.—Σκλαβωμένη Ἑλληνοπούλα, 133.—Σκεπταμαχιωτάκι, 132.—Μεσογειακὴ Ἀκτή, 129.—Ἀγροβιολέττα, 123.—Ἰνίρκος, 121.—Σείριος, 119.—Ἔλληνα Καβοῦρα, 118.— Διάττων Ἀστήρ, 118.—Ἀνθρωπομένος Κουραμπιές, 117.—Ἔνδοξο Σοῦλι, 111.—Ἔλληνα, 109.—Ἀκτὶς Ἡλίου, 108.—Ἡρωΐς Ἑλληνοπούλα, 104.—Δυνατοκράτερα τοῦ Βυζαντίου, 102.—Βουλγαροφάγος Ἕλλην, 102.—Κόρη τοῦ Γιαλοῦ, 98.—Χρυσαυγή, 97.—Παναχαϊές, 97.—Κατσικάκι τῶν Ψαρῶν, 94.—Τουρκομερίτης, 87.—Βαρβαρομάγος Ἑλλάς, 78.—Ἥρως τῶν Βαλκανίων, 73.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Ζλάπ, 68.—Ἀλήτης 67.—Δάφνης Στέφανος, 64.—Χρυσῆ Ἀκτίς, 63.—Χαρ. Χ. Νικολετόπουλος, 63.

Μικρὸς Σουλιώτης, 58.—Ναυτάκι τῶν Σπετσῶν, 53.—Ρεζεντᾶ, 49.—Ἕλλην Στρατιώτης, 47.—Ἐκδικητὴς τῆς Ἑπταλόφου, 46.—Ἐγγλεζάκι, 40.—Ἀρης, 39.—Ἀπόγονος τοῦ Καίσαρος, 38.—Ἀριστ. Κ. Βοϊλγαρης, 36.—Ἐωσφόρος, 34.—Ἰω. Πελεκᾶνος, 33.—Νεαρὸς Φιλόσοφος, 32.—Ἐθνικὴ Ἀναγέννησις, 27.—Δάκρυ τῆς Παναγίας, 26.—Ψυχή, 28.—Ναύτης τοῦ Βουνοῦ, 22.—Ζωήττα, 20.

Οἱ λαβόντες κάτω τῶν 20 δὲν ἀναφέρονται. Ἐπίσης δὲν ἀναφέρονται ὅσοι δὲν ἔστειλαν τὴν Σημείωσιν τῶν Εὐσήμων των. Ἔλαβα καὶ μίαν Σημείωσιν ἀνώνυμον. Ποῖος εἶνε αὐτός ποῦ ἔπῃρε 120 Ε κ' ἐξέχασε νὰ σημειώσῃ τὸνομά του,

Τἀνωτέρω Εὔσημα πολλοὶ τὰ ἐπῆραν μὲ ἀάφορα ψευδώνυμα. Οὗτως Ἐσμεραλδα καὶ Ἡρωΐς τῆς Λιέγης εἶνε τὸ ἴδιον πρόσωπον. Τὰ σημειώνω, διὰ νὰ μὴν ἐκπλαγοῦν οἱ Στατιστικοί, οἱ ὁποῖοι δὲν γνωρίζουν πάντοτε τὰ διάφορα ψευδώνυμα τοῦ ἰδίου προσώπου, διὰ νὰ κάμνουν τὴν ἀθροισιν.

Ἐξαιρετικῶς ἔδωσα τρία Δεύτερα Βραβεῖα, ἀντὶ δύο, διότι ὁ Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος καὶ τὸ Θαλασσοσπόλι τοῦ Στόλου ἔχουν τὸν ἴδιον ἀριθμὸν Εὐσήμων.

Γενικὰς Στατιστικὰς τῶν Εὐσήμων τοῦ 1916, αἱ ὁποῖαι πολὺ μ' ἐβοήθησαν εἰς τὴν ἐξέλεγξίν τῶν Σημειώσεων, μοῦ ἔστειλαν οἱ ἑξῆς: Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος, Λευτεριὰ στοὺς Σκλάβους, Κόρη τοῦ Γιαλοῦ, Κατσικάκι τῶν Ψαρῶν, Σ. Ι. Μακρυμίχαλος, Κωνσταντινουπολίτικο Διαβολάκι, Βουλγαροφάγος Ἕλλην, Χουσόφτερη Ἐλπίδα, Ἥρως τῆς Γραβιᾶς, Νικητὴς τῆς Ἀβρίων, Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες, Στρατηλάτης τῶν Ἑλλήνων, Ἀσκὴς τῆς Ἐλευθερίας, Νεαρὸς Ἱππότης, Ἀπόγονος τοῦ Καίσαρος, Ναυτάκι τῶν Σπετσῶν, Τραγοῦδι τῆς Λευτεριᾶς καὶ Θαλασσοσπόλι τοῦ Στόλου.—Ἀπὸ [20Ε] εἰς ἔνκαστον, μὲ τὰς εὐχαριστίας μου.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

[Ἴδε Ὁδηγοῦ Κεφ. ΙΒ'.]

α'.) Παίγνιον

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Βυζαντινοῦ Ἀετοῦ

		ΜΩΝ		
	ΜΙ	ΣΤΟ	ΘΕ	
ΚΟΥΡ	ΔΗΣ	Α	ΓΟΣ	ΚΑΗΣ
	ΤΙ	ΚΙ	ΛΥ	
		ΜΙΛ		

Νὰ συναρμολογηθοῦν αἱ συλλαβαὶ αὗται ὥστε νὰ ἀποτελεσθοῦν τὰ ὀνόματα τεσσάρων ἐνδόξων ἀρχαίων Ἑλλήνων.

β'.) Παραστατικὸς Γρῖφος

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Νικητοῦ τῆς Ἀβρίων

Τὸ τίποτε.—Μετοχὴ τοῦ λέγω.—Πᾶς γεννᾶιος, ἀνδραγαθῶν.—Ἀρθρον.—Ὅ,τι ποθοῦν οἱ πολεμοῦντες.—Ἄγριον ζῶον.

Νὰ εὑρεθοῦν αἱ λέξεις αὗται καὶ συναρμολογούμεναι νὰ σχηματίζουν ἀρχαῖον ρητόν. (Διὰ τοῦ ἤχου, μὴ τηρουμένης ὀρθογραφίας, ὅπως εἰς ὅλους τοὺς Γρίφους.)

γ'.) Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

Ταῦ

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Αὐτοκρατείρας τοῦ Βυζαντίου

+ + + + + = Ὠδεῖον.
* * + * * = Ὑπηρέτης.
* * + * * = Κορμός.
* * + * * = Γωνία.
* * + * * = Μαθητής.

Καθέτως οἱ σταυροί = Ἐγκώμιον.

Μεταφραζομένων τῶν λέξεων γαλλιστί, θὰ σχηματισθῇ τὸ Ταῦ.

Λύσεις τοῦ 19ου φύλλου

α'.) Κάλλιο ἡ ναι μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωή - παρὰ σαράντα χρόνια σκλαβιὰ καὶ φυλακή. — β'.) Μισθὸς ἀρετῆς ἔπαινος. (μισ(ος) - (πά)θος - Ἀρ(τα) - Ἐ(κά)τη - σεπ(τὴ) - Αἴν(ος) - Ὀσ(σα).—γ'.) Chacun doit balayer devant sa porte.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Εἰς τὸ μάθημα τῆς φυταλογίας.

— Πῶς λέγεται τὸ δένδρον ποῦ θέλομεν νὰ ἐμβολιάσωμεν;

— Ὑποκείμενον.

— Καὶ ἐκεῖνο μὲ τὸ ὁποῖον ἐμβολιάζομεν;

— Κατηγορούμενον.

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Φτωχὸ Χαμομηλάκι.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,

Ἀθῆναι, 38, ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 18ην Ἀπριλίου 1917.

ΠΑΙΔΙΑ, σᾶς θυμίζω πάλι τὸ Ἐσπέρθω, α, τὴν ἀνανέωσιν τῆς συνδρομῆς σας, ἂν ἔλησε, καὶ τὴν ἐξόφλησιν τῶν πρακτορικῶν λογαριασμῶν, ἂν ἔχετε. Εἶνε πολὺ δύσκολες αὐτὲς ἡ ἡμέρες καὶ πρέπει νὰ μὲ βοηθήσετε ὅσο μπορεῖτε. Γιὰ λίγον καιρό, γιατὶ φαίνεται ὅτι τὰ πράγματα ἡσυχάζουν καὶ ὁ ἀποκλεισμὸς χαλαρώνεται. Θὰ χρίσω τώρα νὰ ἐπικοινωνῶ καὶ μὲ τὴν Αἴγυπτον, ὅπου ἔχω τόσους φίλους. Ἀλλ' ὡς νὰ γίνῃ αὐτό, χρειάζεται νὰ ἐντείνετε τὰς ἐνεργείας σας. Γιὰ νὰ περάσουν κι' αὐτὲς ἡ δύσκολες ἡμέρες.

Μπράβο, Μικρὲ Σουλιώτη! Δὲν τὤξερα πῶς εἶσαι τόσο λαμπρὸς χαρτογράφος! Πολὺ εὔμορφος ὁ χάρτης τῆς Νήσου Λίγκολν ποῦ ἐσχεδίασες ἀπὸ τὴν περιγραφή. Δὲν μοιάζει πολὺ μ' ἐκεῖνη ποῦ ἐφαντάσθη ὁ Βέρν, ὅπως θὰ ἰδῇς, ὅτκν θὰ δημοσιευθῇ ὁ δικός του χάρτης. Ἀλλὰ καὶ ἡ δική σου μποροῦσε ἐξαίρετα.. νὰ εἶνε αὐτή.

Ναί, Δούκισσα, αὐτὸ τὸ γράψιμό σου εἶνε πιὸ ἀναπαυτικὸ καὶ πιὸ καλλιτεχνικό. Χαίρω ποῦ σοῦ ἄρεσαν τόσο τὰ Μ. Μυστικά ποῦ ἔλαβες ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες, τὸν Γερμανόπαιδα καὶ τὸν Φασκαμμιάν, «καὶ τὰ τρία ὡραῖα, καθένα εἰς τὸ εἶδός του». Θὰ 'πῶ δὲ εἰς τὸν Γερμανόπαιδα ὅτι τὸ ἰδικόν του σὲ συνεκίνησε ἰδιαιτέρως «γιὰ τὴ νοσταλγία ποῦ δείχνουν ὅσα γράφει καὶ γιὰ τὸ τάκτ ποῦ ἔχουν ἡ ἀπαντήσεις του εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν πόλεμον καὶ τὴν πατρίδα του.» Διὰ τἄλλα ποῦ μοῦ γράφεις ἔχεις τότο δίκηο! Καὶ ὁ κ. Φαίδων τὰ ἴδια λέγει.

Βλέπω, Τριεύγενη, ὅτι ἔχεις διαβάσῃ ἀρκετὰ πράγματα. Ἴσως δὲν μπορεῖς νὰ λὲς ἀπὸ τώρα ὅτι εἶσαι τελείως μορφωμένη, δὲν ὑπάρχει ὅμως καὶ λόγος νὰπελπίζεσαι. Ἀφοῦ σοῦ ἀρέσῃ τόσο τὸ διάβασμα, θὰ διαβάσῃς γρήγορα ὅ,τι σοῦ χρειάζεται. Ὁ κ. Φαίδων ἐξέχασε νὰ σημειώσῃ τὰ μεσαιωνικά μας. Καὶ πρῶτα-πρῶτα τὰ δημοτικὰ τραγούδια, τὸ Κοητικὸ Θέατρο, τὸν Ἐρωτόκριτο, τοὺς Βυζαντινοὺς ὑμνογράφους. Ἄ, μὴ τὰ λὲς γιὰ τὸ Σχολεῖο. Ὁ ἐπιμελὴς, ὁ φιλομαθὴς, ἐπ' ὅλα μανθάνει ἤ, τουλάχιστον, ὀδηγεῖται νὰ μάθῃ.

Ὄχι, Ἄλκη, δὲν εἶνε ζήτημα αὐτὸ ποῦ μπορεῖ νὰ ζωηρεύσῃ τὴν Ἀλληλογραφία. Ἄλλως τε εἶνε ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ μοιραίως ἀναφαίνονται κάθε τόσο. Ἴσως καὶ συχνότερα ἐφ' ὅσον ἐπιθυμῶ. Συμφωνῶ ὅτι τὰ «μικροζητηματάκια» χρειάζονται, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ προκαλῇ. Πρέπει νὰ ἔρχωνται μόνα τους. Τὸ μόνο ποῦ κάμνω ἐγὼ εἶνε νὰ μὴν ἀφίνω ὅ,τι παρουσιάζεται. Τὸ συμπέρασμα εἶνε ὅτι δὲν ἐξαρτᾶται μόνον ἀπὸ ἐμὲ ἡ ζωήρευσι τῆς Ἀλληλογραφίας...

Νὰ καὶ μία ἐπιστολὴ τοῦ Ἥρωος τῶν Βαλκανίων, ἀπὸ τὴν Ρωσσίαν. Τὴν ἔλαβα σήμερα, ἐνῶ εἶνε γραμμένη ἀπὸ τὰς 28 Νοεμβρίου. Δηλαδὴ μετὰ 4 ½ μῆνας. Ἔ, πάλι καλά!

Νικηταὶ τῆς Ἀβρίων, ἔλαβα ὑπ' ὄψει μου ὅσα μοῦ γράφετε καὶ θὰ συμμορφωθῶ. Τὸ ποίημα ποῦ μοῦ ἔστειλες προχθές, τὸ ηὗρα κ' ἐγὼ τεχνικώτερο ἀπ' ὅλα σου καὶ συμφωνῶ γιὰ τὴν κρίσι τοῦ λογίου, εἰς τὸν ὁποῖον τὸ ἔδωτες. Καὶ τἄλλα ἔχουν ἐγκριθῆ καὶ περιμένουν τὴν σειρά τους.

Ἀ ὄχι ἀφηρημένα πράγματα, Ἔνδοξο Σοῦλι, μόνο ὑλικά. Βέβαια καὶ ἡ τιμὴ καὶ τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ἀρετὴ, εἶνε πράγματα δικά μας—διαν τὰ ἔχωμε—ἀλλὰ δὲν μποροῦμε νὰ τὰρίσωμε ἕνα μέρος, γιὰ νὰ πάρωμε μαζί μας ἄλλα. Καὶ ἡ ἐρώτησις τῆς Κυριακῆς ἐννοεῖ πράγματα ποῦ παίρνονται ἢ ἀφίνονται.

Κι' ἄλλη ἀπορία γιὰ τὴν ἐρώτησι τῆς Κυριακῆς. Ἕνας ἀνάγνωστης μ' ἐρωτᾷ: μποροῦμε νὰ θεωρήσωμεν ὡς ἕν σύνολον πραγμάτων ὁμοίων; πῶς χι· νὰ ποῦμε, α' τὰ βιβλία μου· β' οἱ ἐπιστολαί μου, γ' τὰ ἐνδύματά μου;—Ὄχι, μοῦ φαίνεται, αὐτὰ αὐτό. Γιατὶ ὅταν πῇ κανεὶς «τὰ βιβλία μου», πόσα ἐννοεῖ; Ὅλα; Ὁλόκληρη βιβλιοθήκη; Ἀδύνατο νὰ τὴν παραλάβῃ μαζί του. Τὸ πολὺ θὰ διαλέξῃ δυό-τρία. Καὶ τότε πρέπει νὰ μᾶς πῇ ποιὰ εἶνε αὐτά. Καὶ τότε δὲν θὰ ἔχωμεν ἕνα πράγμα, ἀλλὰ τρία. Τὸ ἴδιο μὲ τὰ ἐνδύματα. Ὅσο ὅμως γιὰ τὰς ἐπιστολάς, μπορεῖ, ἂν ἀνάγκη, νὰ θεωρηθῇ ὡς ἕνα πράγμα ἕνα πακέτο ἐπιστολῶν.

Αὐτὸ εἶπα κ' ἐγώ, Θαλασσοσπόλι τοῦ Στόλου· θὰ κάμωμε ὅλους τοὺς Διαγωνισμοὺς μόνοι μας καὶ ἂν προφθάσουν καὶ οἱ ἄλλοι νὰ λάβουν μέρος; ἔχει καλῶς· ἄλλως; ἐμεῖς καὶ 'μεῖς. Δὲν τὸ κάμνω δέβαια ἐπίτηδες ποῦ δὲν σοῦ ἀπκντῶ συχνὰ ἐν ἐκτάσει. Πότε λείπει ὁ χῶρος, πότε τὸ γράμμα σου δὲν ἔχει τίποτε ποῦ νὰ θέλῃ ἐκτενῆ ἀπάντησιν. Δὲν εἴπαμε ὅτι δὲν πρέπει νὰ πραπονῆσθε; Ἂς εἶνε ὅμως... ἐσὺ ἄργησες νὰ παραπονεθῇς, πρέπει νὰ τὸμολογήσω.

Ὡραίας ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα καὶ οἱ ἑξῆς: Ἱερὸς Ἀγών, Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών, Ὀνειροπόλος τῆς Δόξης, Δόξα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, Δελίς, Ξανθὴ Πριγκηποπούλα καὶ Γῆ τῆς Ἑλλάδος.—Ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλά των λόγια.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα ἔλαβα τὰ ἑξῆς:

«Ὁ χωρικὸς καὶ τὸ τυρί».—«Σχολικὲς Ἀναμνήσεις».—«Τὸ σκάκι».—«Τί θέλω».—«Παῦσε, Πατρίδα...».—«Ἡ τιμιότης ἀνταμειβομένη».—«Τὸ Ἀπριλιάτικο Χιόνι».—«Ὁ βοσκὸς ἦτο ἔνοχος;».—«Ἕνα ἔξυπνο παιδί» κτλ.—«Μία καλὴ συμβουλὴ» κτλ.—«Καληνύκτα σου, μικρούλα» κτλ.—«Ἀπὸ τὸ Κρυονέρι στὰς Πάτρας;».—«Σ' ἕνα φίλο μου».—Παιδικὰ Πνεύματα καὶ διάφορα διὰ τοὺς Ἔδδ. Διαγωνισμούς.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

(Ὀδδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀνανεοῦται, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ δικαιώματος δρ. 1. Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1917. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α ἀνήκουν εἰς Ἀγόρια, καὶ ὅσα ἀπὸ κ. εἰς Κορίτσια.

Νέα ψευδώνυμα: Ἐλενάκι, κ. (ΕΒ). Ἄνθος τοῦ Ἀγροῦ, κ. (ΒΟ) Λύρα τοῦ Ὀρφέως, ἀ. (ΜΟ). Σβεσθεῖσα Ἐλπίς, ἀ. (ΠΜ). Φραγκλίνος, ἀ. (ΘΜ). Ἀφριαμένο Κῦμα, ἀ. (ΚΔ).

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Μικρὰ Μυστικὰ ἐπιθυμοῦν νὰνταλλάξουν: ἡ Δόξα τοῦ Ἑλληνισμοῦ (0) μὲ Ἀγροβιολέτταν, Ἤρωμην Βαρκούλαν, Ἥρωα τῆς Γραβιᾶς, Ἑλληνικὸν Οὐρανὸν—τὸ Τριανταφυλλένιο Διαβολάκι (0) μὲ Ξεπεσμένον Ἀόρδον, Χουσόφτερην Ἐλπίδα, Ἕλληνα τοῦ Ὀλύμπου, Μπομπόταν, Μυγκὴ, Ἄρην—αἱ Δοξαμέναι Ἀθῆναι (0) μὲ Διαβολάκι τοῦ Ἀρ-

σακείου, Μάρτυρα Βασιλέα, Δαφνοστεφῆ Βασιλέα, Δούκισσαν—τὸ *Θαλασσοπούλι τῶν Κυκλάδων* (0) μὲ *Ξενιτευμένην Κορφιατοπούλαν, Κωνσταντινουπολίτικο Διαβολάκι, Τριανταφυλλένιο Διαβολάκι, Διαβολάκι τοῦ Ἀφσακείου*'—ὁ *Ἥρως τῶν Βαλκανίων* (0) μὲ *Ἀστέρα τοῦ Βέγα, Βασίλισσαν τῶν Ἀνθέων, Κόρην τῶν Κυμάτων*'—τὸ *Τραγοῦδι τῆς Λευτεριᾶς* (0) μὲ *Ἰδιότροπην, Ἀετιδέα καὶ «Ε»*'—ὁ *Ἄθως* (0) μὲ *Δόξαν τοῦ Κωνσταντίνου, Σπαθὶ τοῦ Κωνσταντίνου, Μικρὰν Γόησσαν, Φτωχὸ Χαμομηλάκι, Χρυσοφόδινο Ξυνεφάκι, Μαχμουρλοῦ*'—ὁ *Ὀδοιπόρος* (0) μὲ *Μάρτυρα Βασιλέα, Ἀκαταμάχητον Στρατηλάτην, Δαφνοστεφῆ Βασιλέα.*

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Ε.* (σήμερον συμφωνῶ μὲ ὅλα ὅσα μοῦ γράφεις') *Διαβολάκι τῆς Λαμπρῆς* (χαίρω πολύ, γράφε μου· καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, τὰ διὰ τὴν Σ. Σ. Σ. χωριστά, ὄχι μαζὶ μὲ τὸ γράμμα') *Μεσσηνιακὴν Ἀκτῆν* (ἐλογίσθη ὡς ξεσπάθωμά σου· ναί, εὐχαριστήθηκα ποῦ τὸ ποίημα ἐκεῖνο εἶνε δικό σου· τὴν κρίσιν μου θὰ ἰδῆς ὅταν θὰ τὸ δημοσιεύσω ἂν μοῦ δοθῇ ἐννοεῖται, εὐκαιρία') *Ὡραίαν Δύσιν* (εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἐγγραφὴν τοῦ ἀδελφοῦ σου· τοῦ ἐνέκρινα ψευδώνυμον') *Ξεπεσμένον Λόρδον* (εὐχαριστῶ τὸν παπποῦ γιὰ τὰ καλά του λόγια') *Ἔφηβον Ἑρμὴν* (διάβασε τὸν Ὁδηγόν νὰ ἰδῆς τοὺς ὅρους· τὸ Π.Πνεύματα δημοσιεύονται διὰ κλήρου') *Δαυλὸν τοῦ Κανάρη* (ἀρκετὰ ἔλυσες· τἀποτελέσματα θὰ γρήγορα ἀκόμη') *Μικρὸν Ἀχαιὸν* (δὲν πειράζει, καὶ τοῦ χρόνου!) *Ἀρὴν* (ὅλ' αὐτὰ θὰ γίνουν· τὰ ἔλαβα') *Ἀετιδέα* χαίρω ποῦ ἔγεινες καλά κ' εὐχαριστῶ διὰ τὰς καλὰς διαθέσεις). *Τριανταφυλλένιο Διαβολάκι* (καὶ εἰς ἄλλα μὲ ὑγείαν λοιπόν!) *Ἴρυδα* (ἄ, νομίζεις ὅτι μόνη σὺ τὴν ἔπαθες μὲ τὴν πρωταπριλιάν; νἄξερες πόσοι ἄλλοι! ἀκόμη καὶ συνεργάται μου, ποῦ ἔσπευσαν νὰ μοῦ στείλουν ὕλην διὰ τὰ δεκαεξασέλιδα.) *Τραγοῦδι τῆς Λευτεριᾶς* (συμφωνῶ μὲ τὴν γνώμην τοῦ θείου σου') *Μπομπόταν* (τὰ πρόσωπα γενικῶς· ἔστειλα.) *Πύρινην Ματιὰν* (μὲ μεγάλην μου χαρὰν ἔλαβα γράμμα σου ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρόν· τὰ «Δίδυμα τοῦ Τράσβαλ» εἶνε εἰς τὸν τόμον τοῦ 1907·) *Ἄν θος τοῦ Ἀγροῦ* (καὶ οἱ δυὸ μαζί, ἄλλο μὲ δυὸ δεκάλεπτα') *Γυθειωτάκι* (ὡραῖο ὅπως πάντα τὸ γράμμα σου· ὄχι, Μικρὰ Μυστικά σου δι' αὐτοὺς δὲν ἔλαβα') *Τσιλιβίδραν* (μετὰ τὰς ἐξετάσεις, γράφε μου συχνότερα·) *Κ. Δ. Ἐλ.* (εὐχαριστῶ διὰ τὸ ξεσπάθωμα') *Ἀγνώστου* (ὄχι· τὸ λένε καὶ μὲ καραπούζια') *Θρίαμβον τοῦ Δικαίου* (ἔστειλα· εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ ξεσπαθώματος·) *Κ. Α. Κρωτ.* (ναί, παραλείπω μερικάς, πρῶτον διότι δὲν ὑπάρχει πολὺς τσίγγος καὶ φοβοῦμαι μὴ μείνωμε ἀργότερα χωρὶς εἰκόνας· ἔπειτα, ἐπειδὴ πρέπει νὰ δημοσιεύεται περισσότερον κείμενον), *Ἀφρισμένο Κῦμα* (ἐλπίζω ὅτι τώρα θὰ μοῦ γράφῃς συχνότερα· πῶς μοῦ ἐφάνη τὸ κομμάτι σου, θὰ τὸ ἰδῆς ἂν δημοσιευθῇ· ἰδιαιτέρως δὲν ἔχω τόπον νὰ λέγω.) *Θαλασσοπόρον τῶν Κυκλάδων* (ἀπλούστατα, τὸ ψευδώνυμον *Μουρὲς* ἀνήκει σὲ ἄγδρι.) *Ἐλενάκι, Δαφνοστεφῆ Βασίλεά, Μίμην Α. Οἰκ.* *Ὑπερασπιστὴν τῆς Σπάρτης*, κτλ. κτλ.

Αὐτοκράτειραν τοῦ Βυζαντίου, Νίκην, Ἐθνικὴν Ἀναγέννησιν, (ἔλαβα, εὐχαριστῶ).

ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΗΤΕ τόμους τῆς Διαπλάσεως καὶ τῆς Βιβλιοθήκης διὰ νὰ περνᾶτε ὡραῖα τὰς ὥρας σας.

ΝΕΟΣ Τιμοκατάλογος
Καταργῶν πάντα προηγούμενον

23 ΤΟΜΟΙ 23
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ
ΤΗΣ Β' ΠΕΡΙΟΔΟΥ (1894—1916)

3 *Τόμοι*: τῶν ἐτῶν *1894, 1895, 1896* ἕκαστος ἄδετ. δρ .3—Χρυσόδ. δ. 6.

9 *Τόμοι*: τῶν ἐτῶν *1897* ἕως *1905* ἕκαστος ἄδετ. δ. 7—Χρυσόδ. δ. 10.

11 *Τόμοι*: τῶν ἐτῶν *1906* ἕως *1916*. ἕκαστ. ἄδετ. δρ. 8.—Χρυσ. δ. 11.

Αἱ ἄνω τιμαὶ εἶνε διὰ τοὺς παραλαμβάνοντας τοὺς τόμους ἐκ τοῦ Γραφείου μας. Οἱ παραγγέλλοντες νὰ σταλοῦν ταχυδρομικῶς, πρέπει νὰ προσθέτουν διὰ ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου λεπτὰ 50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρ. 1,50 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Συνέχεια τοῦ 164 Διαγωνισμοῦ Λύσεων Ἀπριλίου — Ἰουλίου.

Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 16ης Ἰουλίου.

271. Λεξίγριφος

Τὸ πρῶτόν μου δὲν εἶνε λίγο.
Εὔφημον τἄλλό μου συνήθως.
Καὶ εἰς τὰ δύο αὐτὰ ξανοίγω
Ἀρχαίας Μούσης σεμνὸν ἦθος.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Οὐρανίου Θόλου

272. Συλλαβόγριφος

Ἕνα σύμφωνον ἂν λάβῃς
Κ' εἰς τὸ φῶς κοντὰ τὸ φέρῃς,
Τότε φύγε νὰ προλάβῃς...
Γιατὶ ποιὸν θὰ κόψῃ ξέρεις;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φασκαμμιᾶ

273. Μεταγραμματισμός

Μὲ χρειάζεσαι νὰ πλέῃς
Κ' ἔγια-μόλα νὰ μοῦ λές.
Ἕνα γράμμ' ἂν μοῦ ἀλλάξῃς,
Σὲ νησὶ θὰ πᾷς νἀράξῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Νοσταλγοῦ

274. Αἴνιγμα

Βασιλεὺς τὸ ἀρσενικόν μου
Ἔνδοξος τοῦ Βυζαντίου
Πόλις τὸ οὐδέτερόν μου
Εἰς τοὺς πόδας ἠφαιστείου.

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Θαλασσοπούλι τοῦ Στόλου

275—279 Μαγικὴ Συλλαβή

Τῇ ἀνταλλαγῇ δύο συνεχῶν γραμμάτων ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων, διὰ μιᾶς συλλαβῆς, πάντοτε τῆς αὐτῆς, νὰ σχηματισθοῦν, ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ, ἄλλαι τόσαι λέξεις·

γῆ πεδον, νόσος, ἄμυνα, γωνία, μῦς.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μεσσηνιακῆς Ἀκτῆς

280. Ἐξάπλευρον

* * * = Προμήτωρ.
* * * * = Ὑγρόν.
* * * * * = Ἀξιοφόρμασε.
* * * * * = Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.
* * * * * = Νομοθέτης.
* * * * = Ὑλικὸν καὶ θνητόν.
* * * = Βεβαιωτικόν.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ἐστάλη ὑπὸ Κ. Α. Μιχαηλίδου

281. Ἐπιγραφή

ΑΙΝΑ
ΑΝΟΡ
ΑΙΓΡ

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις αὐτῆς τῆς Ἐπιγραφῆς

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φιλομήτορος

282. Τετράπλη Ἀκροστιχίς

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἀρχαῖον λυρικὸν ποιητήν· τὰ δεύτερα γράμματα πόλιν τῆς Σικελίας, τὰ τρίτα ἐπίθετον σημαῖνον τὸν στερούμενον κύρους, καὶ τὰ τέταρτα λίμνην τῆς Ἑλλάδος.

1, Δένδρον ἀνθοφόρον· 2, Χώρα τῆς Ἑλλάδος· 3, Ρῆμα· 4, Ἀρχαῖον ἔνδοξον χωρίον τῆς Ἀττικῆς· 5, Ὥρα τοῦ ἔτους· 6, Πτηνόν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Νικητοῦ τῆς Ἀθρόου

283. Μικτόν

εα - * - ωο - κ - τ - μ - γλν- *

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Ἐγγλεζάκι

284. Γρίφος

```
      λε          λι   λι   θα        1
   λε λε       λε λε  λε  θα ,  θα  1 ,1
  λε   λε      λι  λι λι  θα      θα  1 κερδ' 1
 λι   λι  λι   λι  λι λι  θα      θα  1
λι      λε     λι   λιλι   θα         1
λι      λι     λι   λε
```

Ἐστάλη ὑπὸ Κωνστ. Δ. Ἐλευθεροῦδακη

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΙΖ'—76]

Λάθος κάνεις, ***Ἀνοιξιάτικο Ἀεράκι.*** Τετράδιον Μικρῶν Μυστικῶν σοῦ ἔστειλα τὴν 28 Μαρτίου. Ἂν δὲν τὸ ἔλαβες πταίει τὸ ταχυδρομεῖον.

Γῆ τῆς Ἑλλάδος

[ΙΖ'—77]

Ἱδρύθη ἐν Ἀγρινίῳ σύλλογος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἀντιήτων», σκοπῶν εὐρυτέραν διάδοσιν τῆς «Διαπλάσεως» διὰ τοῦ ξεσπαθώματος. Ζητοῦνται δραστήριοι ἀντιπρόσωποι.

Διεύθυνσις: Σύλλογον «Ἀντιήτων», Poste-Restante, Ἀγρίνιον.

ΟΙ ΛΥΤΑΙ

ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

ὅσων αἱ λύσεις, ἀδιακρίτως φυλλάδιου ἐλήφθησαν ἀπὸ 12—18 Ἀπριλίου.

ΑΘΗΝΩΝ: Χ. Γ. Βούλτσης, Σα Β. Ζήσης, Θ. Γ. Γιαννουλόπουλος, Ἐμ. Ι. Σέρβης, Γρ. Χ. Ἀλεξάκης, Λ. Ν. Θ. Κλαδᾶς, Γεώργ. Ἐρ. Ὄλσσεν, Γερμανόπαις, Κ. Ε. Λαγάκος, Μαρία Σπ. Γαλλάνη, Σπ. Π. Νικολαΐδης, Ἀρ. Ρόμπος, Σπ. Κογκόπουλος, Π. Κομνηνός, Ἀπ. Δ. Κανέλλης, Εὐθ. Γεωργούλης, Γ. Α. Καραβάκης, Καλλιμάντζαρος, Ἰωάννα Θ. Μπάρκα, Ξενία Ν. Κωνσταντινίδου, Ἐλενάκι, Ἀθ. Καρύδης, Γ. Ν. Μητσόπουλος, Ἀλ. Θ. Νικολάου,

ΑΓΙΟΥ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΥ: Κ. Δ. Τριανταφύλλου.

ΑΡΤΗΣ: Χ. Δ. Ο.

ΒΟΛΟΥ: Δ. Γ. Κατσίμπας, Δ. Θεοδωρίδης, Π. Γ. Βατσέλας.

ΚΟΡΙΝΘΟΥ: Νικ. Φωτιάς,

ΛΑΥΡΕΙΟΥ: Κατίνα Α. Γκίνη, Π. Δ. Κωνκάκης, Ἰω. Ἀντωνάκος,

ΛΙΜΝΗΣ: Κ. Γ. Γυφτόδημος,

ΜΕΣΣΗΝΗΣ: Γ. Ἀρ. Σταυρόπουλος, Β. Π. Κωνσταντακόπουλος, Ἀλίσπηξ.

ΝΑΥΠΛΙΟΥ: Ε. Οἰκονόμου, Α. Παβέλλας, Β. Παπαδρεανός, Σπ. Ι. Γεωργιάδης.

ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ: Γ. Κ. Γιαννόπουλος, Ἀθ. Ν. Κορώνης, Φιλ. Α. Γουλῆς.

ΟΛΗΣΣΟΥ: Ἥρως τῶν Βαλκανίων.

ΠΑΤΡΩΝ: Ὄλγα Ν. Μπαρλογιάννη, Ἰσμήνη Ι. Καραλάμπη, Λελὲς Π. Νικολόπουλος.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ: Η. Π. Χρυσούλης, Μαρ. Σταυριαννοπούλου, Ν. Στρατηδάκης, Θ. Δ. Σακελλαρόπουλος, Κ. Σπ. Δρόσος, Παν. Κουρταλής, Καλλιόπη Κ. Βέγκου, Στέφ. Ν. Σαρρίδης.

ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ: Κ. Ν. Τρελόπαπας.

ΧΑΛΚΙΔΟΣ: Π. Γ. Μπκορῆς.

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

Ὅλων τῶν ἀνωτέρω τὰ ὀνόματα ἐτέθησαν εἰς τὴν Κληρωτίδα καὶ ἐκληρώθησαν οἱ ἑξῆς δύο: ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ Ν. Θ. ΚΛΑΔΑΣ ἐν Ἀθήναις καὶ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠ. ΔΡΟΣΟΣ ἐν Πειραιεῖ οἱ ὁποῖοι ἐνεγράφησαν διὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ 1ης Μαΐου.

Τύποις ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΑΛΑΖΟΥΔΑΚΗ—Εὐριπίδου 3 Ἀθῆναι